

BRASSÓI LAPOK

Szerkesztőség * Kiadóhivatal * Nyomda
BRASSÓ, KAPU-UGCA 64-66 SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFON-INTERURBAN: Szerkesztőség és kiadóhivatal 1-77 és 82 szám

XXXIV. évfolyam 107. szám

Főszerkesztő
SZELE BÉLA dr.

Vasárnap 1928 május hó 13.

A londoni kaland

könnyelmű, meg gondolatlan lépés volt. Előreláthatóan kudarccal kellett végződnie. Még akkor is, ha Caraiman Károlynak sikerül angol repülőgépre szállnia és Romániába jutnia. Egy csepp gyakorlati érzéssel és a helyzet egyszerű mérlegelésével meg lehetett előre állapítani, hogy a hazai viszonyok nem kedvezők az efféle vállalkozásra, még ha egy volt trónörökös is annak a hőse. Még a mondabeli argonauták is, akik egy Jason vezérlete alatt hajóztak el Kolchisba, csak a király leánya segítségével, halálos veszedelem közt szerezhették meg az aranygyapjat. A repülőgép útján való trónkeresés hiábavalóságáról már egy másik Károly, a volt magyar király és osztrák császár tragédiája tett bizonyosságot. A levegőn keresztül nem lehet meg hódítani egy országot, melynek a levegője nem alkalmas az államcsínyre.

Károly herceg annak idején lemondott a trónra való igényéről és erről írást adott, a mit törvénybe iktattak. Valameddig az ország maga ezt az aktust alkotmányos uton, a szuverén akaratából meg nem változtatja, addig érvényben van, s addig elsősorban annak, aki a lemondó nyilatkozatot adta, respektálnia kell. De a volt trónörökös a lemondó nyilatkozatán túl magánúton is többször kijelentette, hogy csak akkor jön vissza Romániába, ha az ország, a román nép hívja. Már pedig idáig semmiféle olyan hívás nem történt, amit a volt trónörökös komoly biztatásnak tekinthetett volna a visszatérésre.

A londoni próbálkozás annál szerencsétlenebb, mert kapcsolatba került a gyulafehérvári gyűléssel. Azt a látszatot kapta és ezt a bukaresti kormány alaposan ki is használta, mintha Károly herceg összehozta volna a nemzeti parasztpárttal és direkt ennek a megrendelésére vállalkozott volna a puccsra. Ekképen diszkreditálta a pártot és a gyűlést, anélkül, hogy az időbeli összehozásból bármiféle hasznót is húzhatott volna. A nemzeti parasztpárt ép oly kevésbé, mint maga a román nép, mutatott idáig komoly hajlandóságot arra, hogy az alkotmány, az államrend megkerülését, illetőleg felforgatását juttassa vissza a jogairól lemondott volt trónörökös, a gyulafehérvári gyűlés azzal a nyíltsággal, amivel hadat üzent a kormánynak és rendszerének, foglalt volna állást Caraiman Károly tervezett államcsínye ellen, ha történetesen az albagiulai gyűlésnek pont a középpontjában száll is le. Egy párt, egy kongresszus, egy nép, amely ép azért gyűlt össze, hogy a törvények uralmát követelje a törvénytelen ségekkel szemben, nem vállalhatja a legszembevetőbb törvénytelen séget, s amelynek végső célja a közrend és béke megteremtése Romániában, nem válhatik eszközzé, még kevésbé aktív tényezőjévé felforgató, vagy ha úgy tetszik, forradalmi jellegű, az ország rendjét és nyugalomát vészesen veszélyeztető belpolitikai zavaroknak.

A volt trónörökös a román sajtó egy részére, mely közel áll a kormánynak, azzal is megvádolta, hogy Magyarországnak írásban kötelezte magát, a trianoni béke revíziójának támogatására, ha segítségére lesz a román trón megszerzésében. Ez a vád több okból merő képtelenség. Először Károly hercegről nem szabad feltenni, hogy mint az egykori Salamon magyar király a koronáért, azokkal szövetkezik, akik az ország területi integritását, tehát a vérei szemében a legérinthetlenebbet, kell féltetni. Másodszor nem tehető fel ilyen paktum a magyar kormány részéről sem, mert nagyon jól tudja, hogy egy

ilyen ígéret beváltása a döntő pillanatban nem a volt román trónörökös től függ, hanem száz más olyan tényezőtől, mely nálánál megbízhatóbb és hatalmasabb. Másrészt, ha volna a volt trónörökösnek pártja az országban, mely vissza akarja őt juttatni a trónra, feltehető-e, hogy ez a párt hozzájárult a revízió elfogadásához? Nem tagadná-e meg azonnal Károly herceget, mihielyt kiderülne, hogy bizonyos területekre nézve összehozta a magyarokkal?

Átnyújtották a régenstanácsnak a gyulafehérvári határozatot

A nemzeti-parasztpárt nyilatkozik a volt trónörökös ügyében — Jorga a nemzeti koncentráció mellett

Bukarest. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az egész közvélemény lázas kíváncsisággal várta, hogy mi lesz az ellenzék gyulafehérvári kongresszusának határozatával és ki fogja előterjeszteni a régenstanácshoz. Először arról volt szó, hogy a határozatot Maniu Gyula fogja személyesen átnyújtani s ezzel kapcsolatban a sajtóban elterjedt annak a híre, hogy a régenstanács csak május tizedike után fogadná az ellenzék vezérét, azonban ezt a verziót megcáfolták.

A nemzeti parasztpárt legutóbbi intézőbizottsági gyűlése úgy határozott, hogy a határozatot nem Maniu Gyula fogja átnyújtani s egyúttal megbízták V. Madgearut a határozat átnyújtásával. Madgearu azonnal kihallgatást kért és a határozatot átnyújtotta Hiotu-nak, a királyi palota miniszterének.

A képviselő a palotából jövet kijelentette, az újságírók előtt, hogy a nemzeti-parasztpárt ezen lépése nem azt jelenti, mintha meg akarnák szakítani az érintkezést a régenstanáccsal s ahogy ezt egyik fővárosi lap alaptalanul állította. A párt továbbra is fenn fogja tartani az érintkezést a régenstanáccsal és rajta keresztül a kormánnyal.

Kormánykörökben tett kijelentések alapján elterjedt annak a híre, hogy

a régenstanács a jövő hét folyamán minden valószínűség szerint magához fogja kéretni Maniu Gyulát,

hogy ő személyesen is adja be referációját a kongresszusról és az azzal kapcsolatos eseményekről.

Egyébként a nemzeti parasztpárt vezetőse határozottan visszautasítja azt a vádat, mintha érintkezést tartott volna fenn Károly volt trónörökösrel, vagy mintha tudott volna Károly terveiről. Maga Maniu Gyula is nyilatkozott az újságírók előtt és kijelentette,

hogy a nemzeti parasztpárt nem tart fenn semmi érintkezést Károly herceggel és nem is volt szándékában őt a visszatérésre bírni.

A volt trónörökös akciójával kapcsolatban egyébként az angol kormány nevében felkereste Sir Greeg, Anglia meghatalmazott minisztere Duca belügyminisztert és közölte, hogy Anglia hivatalosan tudatta Károly herceggel, hogy visszavonta a számára kiadott tartózkodási engedélyt és azonnal el kell hagynia az ország területét.

Károly volt trónörökös legújabb tartózkodási helyéül minden valószínűség szerint Brüsszelt fogja választani.

Az ellenzék és a sajtócenzúra.

A nemzeti parasztpárt kommunikét adott ki, melyben részletesen foglalkozik

A revízió összekapcsolása a sajtó egy részében csak arra való, hogy a nemzeti parasztpártot és magát a jogtalan herceget diszkreditálja az országban. A nemzeti parasztpártot ilyen gyanúsítás ellen nem kell megvédeni, a volt trónörökös pedig ugyis megcáfolja. Ő tényleg akart revíziót, de nem a batárokra, hanem a koronára vonatkozóan. Egyelőre azonban az egész akarat csak — vízió.

azzal a szigorral, mellyel a kormány az ellenzéki lapokat kezeli. Elítélőleg nyilatkozik arról, hogy ugyanakkor, mikor a kormány a leg súlyosabb eszközökkel és intézkedésekkel megfenitja az ellenzék sajtóját, a legnagyobb szabadságot biztosítja a kormány hivatalosainak.

A nemzeti parasztpárt permanens bizottsága jogtalanul minősíti a kormány ezen intézkedéseit, melyek csak oda irányulnak, hogy az ellenzék ne tudja kellőképpen és az igazságnak megfelelően informálni a közvéleményt. A bizottság úgy döntött, hogy a legkíméletlenebbül harcolni fog a kormány kíméletlen cenzúrája ellen.

Megfigyelés alatt állanak az ellenzéki vezérek.

A gyulafehérvári gyűlés óta a nemzeti-parasztpárt exponáltabb vezéreit állandó megfigyelés alatt tartják. P. Joanitescu képviselő lakása mellett egész katonai járőrt helyeztek el.

Jorga nyilatkozik a honlap kormányáról.

Jorga tanár lapjának legutóbbi számában „Mire van szüksége az országnak?” című cikkét közöl, melyben a nemzeti koncentráció mellett foglal állást.

— Nemzeti koncentrációra van szükségünk és ezt a régenstanácsnak is be kell látnia.

Az országnak más szisztémára és nem más emberekre van szüksége.

Mai embereink olyanok, mint amilyeneknek ismerjük őket. Mindegyik azt hiszi magáról, hogy többet ér, mint a másik. Minden olyan igyekezet, hogy egyes politikai személyeket másokkal cseréljük ki, csődöt mond. Azonban az összes emberekkel, úgy a jobb, mint a baloldaliakkal, akiket kiragadunk a pártok szűk keretei közül, csodákat lehetne művelni egy olyan országban, mint a miénk.

Agárversenyt szeretett volna látni Károly volt trónörökös

London. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az angol kormány magatartása lesújtó hatással volt Károly herceg közvetlen környezetére. A herceg nyilatkozatában szintén keserűen mondja, hogy nem érti, mit vétett, miért kellett egy királyfival így elbánni. Egyebek közt azt is hangoztatta, hogy mindaddig nem hagyja el Angliát, amíg nem látott agárversenyt.

A kormányzás művészete

Irla: HERBERT HOOVER,
az Északamerikai Egyesült Államok elnöke: öltje

Coolidge utódja az Északamerikai Egyesült Államok elnöki székében előreláthatólag Herbert Hoover, a jelenlegi kereskedelemügyi államtitkár lesz. Az összes jelöltek között neki, aki a világháború után Európa élelmiszer ellátását intézte, van a legtöbb kilátása a megválasztásra. Ezért következő cikke, amelyet a Brassói Lapok közül most elsőként magyar nyelven, fokozott érdeklődésre tarthat számot.

Európa politikai köreiben az a vélemény uralkodik, hogy a nagy északamerikai köztársaság is alá van vetve ugyan a történelem törvényeinek, az emelkedésnek és süllyedésnek, jelenleg azonban az Egyesült Államok az emelkedés periódusában vannak. Mindazonáltal a speciális amerikai viszonyok következtében relatív rövid időben a stagnálás beállását jósolják.

Véleményem szerint ez a jóslás nem áll meg, az amerikai nép demokráciája nem helyezhető egy színvonalra más népek demokráciájával. Az unió 48 államból áll és így elegendő laboratóriumunk van a kísérletezésre. Ami az egyik államban beválik, azt kiterjeszthetjük az egész unióra.

Ilyen kísérletezés eredménye az, hogy a népiskolák tanulójának száma ma 25 millió, a felsőbb iskolákat 3 és fél millió diák látogatja és az egyetemek hallgatóinak száma 650 ezer. Így az amerikai iskolák több tanulóval rendelkeznek, mint a világ összes többi népei együttvéve.

Ez a körülmény mutatja, hogy az észak-amerikai Egyesült Államok iparkodnak megfelelni az új idők kulturális következményeinek.

Hasonló a helyzet a kereskedelemben és iparban is. Minden népre veszélyes, ha a kereskedelem és ipar hatalmasai uralkodnak. Két államunk, New Hampshire és Rhode Island, eredményes kísérleteket tett a demokrácia biztosítására és ezzel hálára kötelezte az egész uniót. A többi államok ugyanis csakhamar követték ezen két állam példáját.

A mezőgazdaság fejlesztése hasonló módon ment végbe. Még számos politikai, közgazdasági és szociális példát hozhatnak fel, amelyek azt bizonyítják, hogy az Északamerikai Egyesült Államok politikai berendezése olyan elasztikus, hogy mindig könnyen alkalmazkodhat a pillanatnyi követelésekhez. Ezért helytelen volna az unió várható dekadenciájáról beszélni. Az Északamerikai Egyesült Államok eddig példa nélkül álló tökéletességre emelték a kormányzás művészetét.

Az asszonyaitok! ... Az asszonyaitok! ...

Tanulmányok a forradalom lélektanához az asszonyi könnyeken keresztül

GYULAFEHÉRVAR. (A Brassói Lapok kiküldött munkatársától.) Vajjon miért is nem mondanók meg, hogy három nappal ezelőtt talán már macskaugrás sem választotta el Romániát a forradalomtól. Sok ideje telt el annak, hogy Gyulafehérvár utolsó tízezrei is széjjelszéledtek s hogy Szelistye csudálatosan szép asszonyai, akik a Marsilles hangjai mellett koptatták el szattyán topánkájukat a hegyi utakon, ingerlő dacossággal és a férfiu nem iránt érzelt örök megvetéssel hátat fordítottak Vitéz Mihály terének.

— Gyávábbak ezek, mint voltak Mátyás idejében.

A gyulafehérvári ágyu, mely csak puskaporral volt töltve, nagyot pukkant, de nem sebesített meg senkit; a revolúció, a melynek eshetőségeiről és ellenállhatatlan veszélyeiről hónapokig tartó profeciálás folyt a politikai klubokban és fönökben egyaránt már messze a hátunk mögött van. Nincs tehát semmi veszély, futó pillanat, kiszámíthatatlan diszpozíció-kérdés, volt csupán, mely Romániát megszabadította a polgárháború eshetőségeitől.

A gyulafehérvári forradalmat az asszonyok akarták megcsinálni.

Szombaton még mindenki azt hitte, hogy a szilvölgyi munkások hadserege kezdi a robbantást. Soha nyomorultabb nemzetet, mint ez a tízezres kolonna! A hegyeken, ahol fagyban és sárban átvágtak, leszakadt róluk a bakkancs, pofacsontjaik a három napos éhezéstől olyan szögletesen ugrottak ki, hogy az már felismerhetetlen merénylet volt a fenn álló társadalmi rend ellen, tüdejük kinosan zihált, mert a mély bányák után a magas hegyek avar-ágya örölte meg őket. Dagadt

és sebes lábaikat hörgő dühvel emelik a levegőbe, s az újságíró zavart szégyennel fordítja el fejét, mert hathengeres Buick gépe kiáltó igazságtalanság ezzel a mesebeli nyomorral szemben.

Nem megyünk vissza üresen... kenyereket... jogot... szabadságot!

Egy munkás fejugrik a gépkocsi lépcsőjére és extázisban veri a mellét:

— Hát nem bánuom... ide jöjjenek... ide jöjjenek!

21 óra múlva lehorgasztott fejjel, hangtalanul, ötvenes csoportokba osztva, a kimerültségtől tántorgó léptekkel haladnak vissza az alvinci országúton Petrozsény felé. A csendőrmestereknek nincs érzékük e teljes lelki és testi desperáció magántására.

— Hé gyorsabban, te kosfejű...

A munkások vezetője, egy Piavszky nevű bányász, a fülembe sugja:

— Lupényban már önmaguk visszafordultak... csak az asszonyok hajtották őket. Olyenok voltak, mint a furiák...

★

Hogy milyen csudálatosak is az asszonyok!

A nemzeti párt legszélsőségesebb, legfékezhetetlenebb tagja Dobrescu Aurel. Ő volt az első, aki a történelmi vasárnap délután kiadta a jelszót, a bukaresti marsra. Az emelvénnyel, melyet félig eltakarnak a vadgesztenye lombok, szétárja karjait, hákát meglobogtatja a szélben, lábával nagyot dobant a tribün padlatján, általában telveszi a romantikus forradalmár exteriörjét és szinte sirva, éneklő hangon igyekszik belefurakodni a százazrek pszichéjébe:

Eözema

Évek óta egzemában szenvedő egyének rendes álmukat visszakapják a Kadum-kendőst használva, amely rögtön eltünteti a viszketegséget.

— Nem türhetünk tovább... értitek... nem... türhetünk... tovább...

Negyedmillió kéz emelkedik a levegőbe és a zugás mennydörgéssé erősödik, de Dobrescu kicsinek találja a hatást és tulharsogja a tömeget:

— Ót ut is elvezet Bukarest felé... ha hazamentek, megvernek asszonyaitok... megvetnek asszonyaitok... győzelmet kérnek... az asszonyok... az asszonyok!

★

Arad felől teljes női zászlóalj érkezik egy heroikus, ősz asszony vezeti őket, Pop Csicsó Istváné.

Falusi parasztnők, javarésze 45—50 éves. Nehézsorsu, elnyűtt emberek, rajtuk a robot minden békéje, a bő gyermekáldás, ami meghuzta őket, a föld, ami csak az agrártörvény végrehajtási utasításában jelenthet számukra szociális elhelyezkedést, a valóságban azonban csupán gyötörő és meddő munkát, mely kiszívja izmaikat, a férfi, akinek csak a szeszkarteles pálinka juthatott az élet ideáljából, mindez ezer ráncra és barázdára vésődött rá öt évtized alatt és most kikörog a Desteapte te Roman keserű, egyesülés utáni ritmusából.

Anyának lenni és különösen sokszoros anyának lenni speciális jog az életre; ötven évesnek lenni békét és nyugalmat jelent, a mit Svájcban és Franciaországban, Svédországban és Norvégiában egyképpen úgy fejeznek ki: rentier. Asszonynak lenni ezredévek óta olyan társadalmi helyzet, mely ágyra, kenyérre, a test és szellem művelésére ad utalványt.

De ezek a nők kivüljesnek a rendszeren, s ezért, hogy nekiindulnak százkilométeres távolságoknak s durva bakkancsokkal törtetik véresre lábukat, engedik, hogy sötét viszkerek csufítsák el a test nemes vonalait, melyek előtt Pásztor Árpád vengerka-regényeiben féltérdre esnek a szentpétervári hercegek.

Az erdélyi nők hősiess korszakot élnek s a férfiak elől, akik a lövészárkokban felegették a nagy érzéseket, és szent indulatokat, átvették az irányítást. Öreg asszonyok, mint amilyen Pop Csicsóné, úgy menetelnek a zászlóalj élén, mint ahogyan tíz évvel ezelőtt a férfiak marsoltak a véres lövészárkok felé, a munkásnők visszakergetik a hegyi ösvényekre embereiket, a szelistyei szépségek megvetik párjaikat és Dobrescu Aurel azzai fenyeget negyedmillió embert, hogy asszonyaik ujjakkal kopogják majd ki rajtuk a becsstelenség gyászénekét.

★

Az asszonyokat epragadta a láz, a Marsilles és a Desteapte te. A férfiak nem akartak forradalmat csinálni.

A revolúció kiszámíthatatlan valami. A francia forradalom már elveszett, baj, betegség, depresszió, nyomor és reménytelenség verték bilincsbe Párist, amikor egy hajnalon berohantak a Saint Antoniette sansculottjai és délig az elveszett forradalom csatát nyert.

A forradalmak a történelem zsenijeit, akiket nem lehet csinálni, hanem születnek. Reggeltől délig. Estétől hajnalig. Máról holnapra. De sohasem februártól májusig.

Az előkészületek megölik a tömeg képességeit. Ez a historiai letörés Gyulafehérváron a szemünk előtt játszódott le. Délután négy óraker 30 ezer ember indult el Tóvis felé, hogy megvegye Bukarestet és a román demokrácia Bastillejét. Ugy látszott, a polgárháború kikerülhetetlen. Azonban a tömegek csudálatos lázából minden egyes kilométer lemozsolott egy darabot. Brabantnál még a Marsilles járta, Alsógöldnél már dobnak, Tóvisnél már caluzer-énekek.

Nyolc óraker a tömeg körülvette az állomást. Éjfélker a tömeget körülvette a csendőrség.

A férfiak hurráztak és fenyegetőztek. Az asszonyok sirtak és gyűlölték embereiket.

A gyulafehérvári forradalom energiái el folytak az asszonyi könnyek patakjában.

Kár is ezen tünődni... Sok mindent elnyeltek már e szemek sós, csudálatos csapp

EAU DE COLOGNE * PARFUM

FLEUR DE TABAC

CH. DUPRÉ

HIREK

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban. Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendők, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda, vagy bizományosaink útján is feladhatók. A * gal jelzett hírek díjazás alá esnek.

Felelős szerkesztő: Kocsis Béla.
A Brassói Lapok nyomdavidámlatának kiadása.

Előfizetési díjak Brassóban: egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félévre 460 lej, egy évre 900 lej. Kézbesítési díj külön fizetendő. Előfizetési díjak vidékre: egy óra 100, negyedévre 270, félévre 520, egy évre 1000 lej. — Külföldre: negyedévre 420, félévre 820, egész évre 1600 lej

Vizsgálat a Zsilvölgyében — Gyulafehérvár miatt

DEVA. (Hunyadmegyei szerkesztőségünk től.) A zsilvölgyi bányászok, amint már közöltük, grandiózus számban vonultak fel Gyulafehérvárra, ahol mint a nyomor és a szegénység képviselői, lerongyolódott öltözetekkel, siralmas kinézetűekkel általános feltűnést és szánalmat keltettek.

Lupény és a többi bányákban a bányászok már f. hó 3-án letették a munkát, kizárólag csak azok maradtak helyeiken és teljesítették szolgálatot, akikre feltétlenül szükség volt. A munkások, asszonyok gyermekekkel karjukon és szoknyájukba kapaszkodva, ki vonaton, ki gyalogszerrel elindult Gyulafehérvár felé. A vonatokat a tömeg megrehamozta, a jegyváltást megtagadták azon indokolással, ha tudott a kormány, a zsilvölgyi diákok részére ingyen utazást biztosítani, egy egyszer álljon a nép részére is ingyen vonat rendelkezésre.

A bányászövetség a munka abbahagyását sztrájkknak minősíti, a vasút enrőszakos igénybevételét pedig Tatarescu kifogásolja, aki leutazott a Zsilvölgyébe és szigorú vizsgálatot indítottak a bányászok ellen. Tartunk tőle, hogy elsősorban az a 8000 magyar bányamunkás lesz Gyulafehérvár áldozata, akik román társaikkal együtt abbahagyták a munkát és sorsuk jobbrafordulása reményében elmerészkedtek Gyulafehérvárra.

— Miklós herceget alezredessé nevezték ki. Bukarestből jelentik: A Monitorul Oficial tegnapi száma közli azt a rendeletet, amely Miklós herceg őrnagyot, a régenstanács tagját május 10.-vel alezredessé nevezi ki a 2. nehéz tüzérezredben.

(—) Első Földgázüzemü üveggyár R. T. Medgyes. A Medgyesen, 1928 évi április hó 20-án megtartott igazgatósági ülés elhatározta az alapítókénak 50 millióról 125 millióra való felemelését. Az új anyagi eszközök a jelenlegi Fourcault üzem bővítését, egy ornamentgyár és egy lapcsiszoldának Medgyesen leendő létesítését fogják szolgálni. Ezenkívül egy modern csiszolda és egy foncsorozó fog létesíttetni Bukarestben.

— A brassói róm. kath. Nőegyesület kapcsolatban a Szoc. Missió társulat által rendezendő lourdesi zarándoklatra, máj. hó 14-én hétfő este 8 órakor a főgimnázium tornatermében ismeretterjesztő előadást rendez. Előadó: dr. Bruckner E. hitoktató. Kérjük az egyesület tagjait minél nagyobb számban megjelenni és tisztelettel meghívunk minden érdeklődőt. — Előadás.

Gyökeresen utófertőtlenítéssel és fájdalommentes gyógyítása az elhanyagolt

KANKÓNÁK

férfiaknál és nőknél komplikációival együtt VILLANY KEZELÉS ÁLTAL.

A legnagyobb villany kezelési módszer alapján. A gyógyulás teljesen BIZTOS és laboratóriumi vizsgálat alapján igazolt. Az ondtartónál, a heréknel, vagy a húgyhólyagnál beállott komplikációk gyorsan gyógyulnak.

SZIFILISZ — HUGY- és NEMI BAJOK — NŐI BAJOK
Kezelés — villanykezelés — ultraviolett és intravörös sugár — magas frekvenciájú vibráció — orvosi villanykezelés.

Telefon 1434 „CENTRAL” orvosi rendelő

BUCUREȘTI, Calea Griviței 129. Telefon 14-34

Működik naponta reggel 8 órától este 9 óráig.

SCHULHOF
EMILNÉ
Scoală și atelier de
tesut „Orient”
O R A D E A
Str. Episc. Clorovariu 14.

A legszebb
perzsaszőnye-
gek, külföldi
fonalak, se-
lyem-perzsák,
minták és sző-
vőkellékek
legjobb be-
szerzési for-
cása. 20

Videki megrendelések
utánvétellel gyorsan és
pontosan eszközölhetnek.

KENDOFF ISTVAN
gyermekkosci gyár
Cluj, Str. Noua 20.
Gyárt: Gyermek, sport, szab.
baba kosci és jáékárut.
Kérjen Áránálátot.

Az idegek legnagyobb
munkaképességét

csakis a következő szer időszakonkénti használatával lehet elérni:

Arsenferratoze

„Boehringer”

Az ARSENFERRATOSE „BOEHRINGER” használata által, könnyen emészthető szerves összeköttetésben, két értékes anyagot — vasat és arsént — juttat idegrendszerének, miáltal ezt a leghatásosabban erősíti.

Arsenferratoze

tehát a gyermek fejlődési korától kezdve az öregség határáig, minden könnyen izguló, ideges avagy vérszegény ember számára egy megbecsülhetetlen szer, a veszélyeztetett idegrendszer erősítése és normális életvidám egészség elnyerése céljából.

Arsenferratoze „BOEHRINGER” minden gyógyszerboltban és drogériában kapható
C. F. BOEHRINGER & SOHNE G. m. b. H.
Vegyszeti és gyógyszerugár, Mannheim-Waldhof.

Komoly politikai válságtól tartanak Ausztriában Kun Béla miatt

A budapesti főügyészség újabb adatokat bocsájt a bécsi büntetőtörvényszék rendelkezésére, amely már megkezdte a magyar átirat tárgyalását — Wolf ezredes tébolydába internálják

Bécs. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az osztrák büntetőtörvényszék tegnap kezdte meg annak az átiratnak a tárgyalását, amit a magyar hatóságoktól kapott Kun Béla kiadatása ügyében. Döntést még nem hozott, sőt pár napig nem is hoz, mert az újabb jelentések szerint a budapesti főügyészség maga kérte a döntés elhalasztását. A magyar hatóságok most mindent elkövetnek, hogy a kiadatás nehogy formahibákra hiusuljon meg. Újabb biznyítékokat küldenek Bécsbe, amelyek kétségtelenül igazolják, hogy Kun Béla nem politikai, hanem közönséges bűncselekményeket követett el Magyarországon. A bécsi törvényszék elhatározza, hogy bevárja ezeket az újabb bizonyítékokat.

A kiadatás kérdése azonban nemcsak a bűnügyi paragrafusokon mulik. Ausztriában egészen komoly politikai válságtól tartanak ezzel kapcsolatban. Erősen szidják a bécsi rendőrséget, hogy magasabb államérdekből miért nem engedték futni Kun Bélát. A támadások már meg is kezdődtek a kormány ellen. A sajtó erősen hangsúlyozza, hogy Ausztria tulajdonképpen már kijátszotta egyszer Magyarországot Kun Béla 1919-es bécsi menekülése alkalmával. E megállapítást éppen Dinghofer igazságügyminiszter emlékeztető nyilatkozata alapján teszik. A magyar kormány akkor a mostanival azonos körülmények között kérte ki Kun Bélát, Ausztria azonban kitért a válasz elől, majd szabad elvonulást biztosított Kun Bélának, amikor kicserélte őt néhány oroszországi sztrák fogolyért. Ausztria kibújt a színvallás elől Magyarországgal szemben, de a saját szociálista és kommunista pártjaival szemben is.

A bécsi rendőrség egyébként új letartóztatást eszközölt. Neukirchenben őrizetbe vet-

te Kővári Emánuel volt népbiztost, aki hamis bejelentéssel tartózkodott a városban.

Wolf ezredes is letartóztatták.

Bécsből jelentik: Az utóbbi napokban „a császárhű néppárt” aláírással röpiratokat terjesztettek a fővárosban. A röpirat követelte, hogy ha Ausztria nem adja ki Kun Bélát, úgy Magyarország hívja vissza követét és üzenjen háborút Ausztriának.

A rendőrség a röpirat szerzőjét Wolf ezredes személyében letartóztatta.

Wolfot átkísérték a törvényszéki fogházba, de valószínű, hogy nem állítják bíróság elé, hanem tébolydába internálják. A császárhű néppárt irodájában házkutatást tartottak és rengeteg nyomtatványt, röpiratot foglaltak le.

— Orvosi kozmetikai rendelés, a modern technika összes vívmányainak igénybevételével, vasárnap kivételével naponként 2—5-ig, dr. Ritter, bőrgyógyász, Hirscher-utca 25.

COMPAGNIE INTERNATIONALE DES WAGONS LITS

(Nemzetközi Vasúti Hálókocsi Társaság)

BRASSÓI KIRENDELTSÉGE

KAPU-UTCA 11.

(A Carcea Românească könyvkereskedés helyén)

I., II., III. osztály C. F. R. és nemzetközi vasúti menetjegyek. — Hálókocsi, kedvezményes és csoportkirándulások rendezése. — Repülőgép-menetjegyek és hajójegyek az S. M. R. hajóira. — Utielelvi vízumok.

Díjtalan felvilágosítások és prospektusok.

FOGAINKAT KIZÁRÓLAG
EZEN

SZÁMZZEL, SZAPPANNAL
ÉS FOGPASZTÁVAL ÁPOLJUK

LEGRAIN

Szabadrábra helyezték Fóris Istvánt és Szántó Dezsőt

KOLOZSVAR. A Brassói Lapok tudósítójától.) A hatodik hadtest hadbírósa szerda este szabadrábra helyezte Fóris Istvánt, a bukaresti munkáslap szerkesztőjét.

Fóris István a kolozsvári hadbíróság hő ténében éhségstrájkot kezdett, harmincöt nappal ezelőtt. A hadbíróság mindvégig mereven elzárkózott a szabadrábrahelyezés teljesítése elől. Fórist még ki sem hallgatták. Alapota a múlt hét végén válságosra fordult. A rabkórházban internált tovább folytatta éhségstrájkját, s e hét elején már többször elvesztette eszméletét. Ilyen állapotban akarták Bukarestbe szállítani, azonban a hadbíró

rósi orvos véleményezése alapján előállottak ettől a szándéktól.

Fóris szerdán is hosszú ideig feküdt eszméletlen állapotban. A szabadrábrahelyezési végzést estefelé hirdették ki előtte, s nem sokára Szántó Dezső dr. előtt is, aki nyolc napig éhségstrájkolt. A hadbíróság börtönében, illetve a rabkórházban még 32 letartóztatott folytatja az éhségstrájkot, köztük több nő is.

Fórist autón szállította ki felesége a kórházból és egy butorozott szobába vitte, ahol talpraállásig fog lakni.

A munkásság nagy örömmel fogadta Fóris és Szántó szabadrábrahelyezését.

Két napos orkán dühöngött Budapest fölött

Fákat tépett ki a szél, tetőket sodort el és földhözverte az embereket az uccán — Közel száz láb-, kar- és bordatörést állapítottak meg a budapesti mentők — Beomlás előtt a Váci-uccai karmelita templom — Egész Középeurópát fagyveszély fenyegeti

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A szerdára virradó éjjel Brassóban tapasztalt zivataros idő — amint a beérkező távirati jelentésekből kiderül, egy egész Középeurópára kiterjedő szokatlanul erős és jelentékeny károkat okozó tartós szárazföldi vihar egyik megnyilvánulása volt. A több helyen jégesővel jelentkező szélvihar középpontja Magyarországra esett, ahol milliókra menő károkat okozott s egyben olyan abnormális hideget eredményezett, hogy mezőgazdasági katasztrófával fenyeget.

Két nap óta

Budapesten is szerdára virradó éjjel tört ki a vihar, és azóta,

két napon keresztül lankadatlan erővel dühöngött.

Már az első éjszaka rengeteg kárt okozott különösen a pesti dunapartokon.

A magyar fővárosban reggelre szinte teljesen megszűnt a telefonközlés, mert a szélvihar 130 telefonállomás vezetékeit teljesen letépte. A jégeső a parlament épületének, Dunára néző ablakait mind beverte.

A városháza tetőzete szinte egészen lesodródott.

A lezuhanó cserepek egy nőt súlyosan megsebesítettek. A városi nyomda tetejét lemellte a szélvihar és néhány méterrel odább fektette a földre. A villamos forgalom sok helyen megakadt. A hűvösvölgyi Ördögárokba a szél bedöntött egy villamost, amelyben csak a kalauz és a villamos vezetője voltak s különös szerencse folytán csak apróbb horzsolásokat szenvedtek.

A dunántúli városokkal a telefon és táviratösszeköttetés teljesen megszakadt. Pécsen a Kossuth Lajos-utca több méter hosszúságban beszakadt. A környező házak beomlással fenyegetnek s ezért sürgősen kilaoltatták a lakókat.

Több baranyai községben a vihar ereje akkora méreteket öltött, hogy épületeket sodort magával.

Bezüntették a repülőforgalmat.

Szerdán délelőtt a vihar ereje még fokozódott. A szél az utcákon sok embert földhözvágott.

Estére a súlyos sebesültek száma százra emelkedett.

A legtöbbnek kar-, láb-, vagy bordatörése van.

A váci-uti karmelita templom háromemeletes tornya roskadozni kezdett, úgy, hogy meg kellett támasztani.

Csütörtökön reggel az orkán újabb károkat okozott,

kéményeket, háztetőket döntött le és fákat csavart ki tövestől.

A kár különösen Budapest vidékén szinte felbecsülhetetlen.

Az orkán nyomán abnormális hideg.

Csütörtökön este végre megállt a szélvihar. A többször megismétlődő jégzápor és a bőséges esőzés következtében azonban annyira lehűlt a levegő, hogy elkerülhetetlen fagyveszély fenyeget. A hőmérő Szombathelyen a fagypontra alá szállott. Több helyen megközelítette a fagypontra.

A szállókban és gyümölcsösökben a kár százszázalékos, a fagy azonban teljes mezőgazdasági katasztrófát okozhat.

Az időjárás egyébként egész Középeurópában abnormálisan hidegre fordult. Németország hegyvidékein minusz hat fok a hőmérséklet és

sok helyen bőségesen havas.

Egész Franciaországban rendkívül hűvös van.

Olaszországban és Jugoszláviában.

Rómából jelentik: A Grotta Mareban a tartós esőzés miatt földcsuszamlás következett be, amely két házat magával ragadott és hatalmas földtömeget ontott a vasúti sínekre. Az arra menő személyvonat a földomlás következtében kisklott. Különc az utasok közül meghaltak, 18-an súlyosan megsebesültek. Raguzában a ciklon három házat ledöntött. A romok alatt több halott fekszik.

Belgrádból jelentik: Az óriási esőzések miatt a Dráva és Száva kiléptek a medrükből. Zágrábot árvízveszedelem fenyegeti.

— Oszlásnak indult női hullát találtak Brassó közelében. Tegnap délután a bolgárszegi kerületi rendőrségen jelentést tett Macovel Nicolai Cutun-utcai lakos, hogy sétálás közben a Cenk és a Pojana közti Stechil-rét közelében az úttól nem messze egy női holttestet talált. A nő teste már teljesen oszlásnak indult és mellét a madarak is kikezdtek. A jelentés alapján a rendőrség értesítette az ügyészséget, a szigüranciát, a törvényszéki orvost és kórházat. A hatóságok képviselői ma délelőtt szállanak ki a helyszínre megállapítani az áldozat személyazonosságát és halálának körülményeit.

— Cigány rablóbanda garázdálkodása Hétfaluban. A hétfalusi csendőrségnek sikerült ma Hosszufalu mellett egy cigánybandát elfogni, amely az utóbbi időben több betörést követett el. Megmotozásukkor harmincezer lejnél több pénzt találtak a cigányoknál. Ma délután átadták őket az ügyészségnek.

Astra (Apollo) Mozdó

Ma, pénteken fut utoljára

„Királyi nász”

Szombaton, vasárnap és hétfőn az UFA filmgyár kimagasló alkotása

»JEANNE HEY SZERELME«

A főszerepben: Brigita Helm.

A következő kimagasló filmajdonságok a „SAKKJÁTÉKOS” Európa legnagyobb filmje és a „CHANG” (a Dzsungel éposza).

ZEISS IKON

Miraphot

Fényképnagyító készülék. Automatikus beállítás. Egyetlen mozdulat megadja a kívánt formátumot, 9x12 negatív nagyságig, nagyítások 30x40 cm.-ig.

Részletes prospektusokat küld a képviselet!

I. B. GIBSON

BUCURESTI

Str. Cr. G. Cantacuzino 45.

„S. E.”

Lumiere lemez

ortokromatikus, fényudvarmentes, a legjobb eredményeket biztosítja és ezért minden műkedvelő fényképész előnyben részesíti.

Romániai vezérképviselő:

Arthur Ryser

Bucuresti, Cal. Moşilor 95.

2907

Orvosi és-fogászati rendelő Bucureşti

Str. Bărăţiei 23. szám alatt.

Bel- és gyermekgyógyászat:

Dr. Herczeg Imre.

Nőgyógyászat és sebészet:

Dr. Gurovics G.

Nemi- és bőrgyógyászat:

Dr. Klein Oszkár

Fogászat:

2955

Völth Gerő és Asderban

urak vezetésével.

Modern felszereléssel, Ultraviolet és Ultravörös, elektromos- és D'Arsonval (Hochfrequenz.) kezelések, Analízisek és Ultramicroskop. Amerikai rendszerű tömések és szájmunkák. Mérsékelt árak. Nyitva: reggel 9-1/2-ig és 4-8-ig.

HAMBURG-SÜD és BALTIC-AMERICA-LINE

A legnagyobb, a legmodernebb és leggyorsabb gőzhajó Dél-Amerikában!!

Rendszeres indulások: HAMBURG-ból és DANZIG-ből ARGENTINIA-ba URUGUAY-ba BRAZILIA-ba az EGYESÜLT ÁLLAMOK-ba és CANADA-ba a „Cap Arcona”, „Cap Polonio”, „Cap Norte”, „Monte Sarmiento”, „Monte Oliva”, „Monte Cervantes”, „Polonio”, „Estorno”, „Lituanía” stb. kényelmes gőzhajókkal.

Hamburg—Brazília 12 nap alatt! Hamburg—Argentína 15 nap alatt!

Menetjegyeket és díjtalan felvilágosítást küld

HAMBURG-SÜD
București, Bulev. Dincu Golescu 41 bis
(a Gara de Nord kijáratánál)

TIMISOARA, I. C. Brătianu No. 6.
CERNAUȚI, Regele Ferdinand 27.
CHIȘINĂU, Negustorilor 22.

274

A Hatvány-ügy a magyar képviselőházban

Támadják a bíróságot a súlyos ítélet miatt — Rathenau megsértett emléke

RUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az igazságügyi tárca költségvetésénél Bródy Ernő a Hatvány-perrel kapcsolatban felvetette a kérdést, van-e egyenlőség az igazságszolgáltatás szempontjából? Lovász Márton ellen annakidején nem indítottak eljárást olyan tények miatt, amelyek miatt most Hatványt elítélték. Sürgeti az esküdtszék visszaállítását, s a jogszolgáltatásnak minden politikai jellegtől való megtisztítását. Wolff Károly ellene van az esküdtszéknek, mely a külföldön is a legkiválóbb jogtalanságokat produkálta; helyette inkább a bírói karnak teljes anyagi és erkölcsi függetlenítését tartja célravezetőnek. Gál Jenő szintén az esküdtszék mellett szól. Az ítéleteket helyesebb volna az állam helyett a nemzet nevében hozni.

Az igazságügyminiszter beterjeszti a rehabilitációs törvényjavaslatot.

Propper szocialista teljes amneszciát, az emigráció likvidációját követeli. Kritizálja a Hatvány-ítéletet, mire az elnök zajos ellenmondások közt figyelmezteti, hogy folyamatban levő bírósági tárgyalással nem foglalkozhatik.

Váry Albert szerint igazán az a vád, hogy a magyar bíróságok reakciósak; a súlyos ítéletek oka a szerencsétlen viszonyokban keresendő. A magyar bíróságok elévülhetetlen érdeme a jogrend, valamint a törvény becsületének helyreállítása.

Pesthy Pál miniszter azt mondja, hogy az állam meg tud és meg akar bocsátani mindazoknak, akik ellene vétettek. De teljes likvidációt követelni lehetetlen, mivel mindennap újabb kommunista-puccsot lepleznek le. Felkéri a szocialdemokrata pártot, akadályozza meg a puccsokat, akkor hamarabb eljutnak a likvidálásig. A Hatvány-perre vonatkozólag szintén nyilatkozott. Arra a vádra, hogy a főügyész Rathenau személyét kritizálta, azt mondja, a főügyésztől távol állt a szándék, hogy valamely nemzet érzékenységét megbántsa, azonban sajnálatát fejezi ki, hogy ez a kritika elhangzott. Az esküdtbíróságnak hiva, de az időpont még nincs itt, hogy megvalósítsák. A sajtószabadságot biztosítani kell, de csak fokozatosan. Rendkívül fontos a hitbizományok reformja, de annyira komplikált, hogy nagy megfontolást igényel.

Borzalmas vérfürdőt rendezett egy tizenhét éves diák

Legyilkolta szüleit és öt testvérét, mert apja nem adta kölcsön autóját

New York. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az utóbbi évek bűnkrónikájában páratlan helyen áll az a borzalmas vérengzés, a melyet egy fiatal diák követett el.

A Kansas állambeli El Dorado városban kigyulladt egy villa. A tűzoltók kivonultak, s miután a tüzet lokalizálták, behatoltak a félig leégett házba, ahol borzalmas látvány tárult eléjük. A földszinten

egy halomba dobva hat holttestet találtak.

Az összesereglett szomszédok a halottakban a villa lakóira, Orennére és öt gyermekére ismertek. Valamennyi halálát revolver golyó okozta, amelyek a halántékukon hatoltak be. A tornácra az apa holttestét is megtalálták, akinek szívért furta át a golyó.

A gyilkos, miután végzett áldozataival, leöntötte őket benzinnel és meggyújtotta a villát.

A tűzoltóknak bár nehezen, de sikerült eloltani a tüzet és így a borzalmas bűntényt leplezték.

A szomszédoknak feltűnt, hogy a legidősebb Oren fiu nincs az áldozatok között. A rendőrség aztán rövid nyomozás után megtalálta a tizenhét éves Oren Storent, aki a moziban szórakozott. A fiut a moziból hazavit-

ték, és megmutatták neki az áldozatokat. Oren Storen a legnagyobb hidegvérrel szemlélgette testvéreinek és szüleinek holttestét és megbánást egyáltalán nem mutatva, cinikusan ismerte be, hogy

ő a tömeggyilkos.

Részletesen elmondotta véres tettét, amelyet azért követett el, hogy

apjának nagy fájdalmat okozzon mert az megtiltotta, hogy a családi autóval kirándulásra vigye barátait.

—Bosszút akartam állni — mondotta a fiu, — s ezért először anyámat, majd tizen és tizenegy éves fiut és tizenöt és nyolc éves leány testvéreimet lőttem le. Apámat két óra hosszat lestem a terrazonon, amíg kijött, s akkor őt is lelőttem. Apámtól elvettem negyven dollárt, aztán benzinnel felgyújtottam a holttesteket és a villát, hogy minden nyomot eltüntessem. Megvacsoráztam egy vendéglőben és utána moziban voltam, amíg utánam nem jöttek.

A fiatal gyilkos rémtette óriási felháborodást okozott Amerikában. Orenről, aki semmi megbánást nem érez, az orvosszakértők megállapították, hogy nem terhelt, nem elmebeteg, ellenkezőleg, teljesen normális és osztályában a legjobb tanulók egyike volt.

ÉRKEZTEK ÉS RAKTÁRRÓL SZÁLLITHATÓK

Stewart
MOTOR TRUCKS

TEHERAUTÓK

== 6 HENGERES ==

1½—5 TONNA TEHERBIRÁSSAL

„ADRIA”

AUTOMOBIL ÉS ALKATRÉSZ LERAKAT

BUCUREȘTI, CALEA VICTORIEI 69.

2707

Figyelje meg

hány ember vonszolja lábait, járása nehéz, bizonytalan, pedig ha csak egyszer kezelne őket Csanda-féle

PODOL

lábpoló és lábizzadás elleni krémmel, járása biztos, lábai épek lesznek, lábizzadása egy óra után teljesen elmúlt.

Óriási előnye, hogy a lábat nem szárítja, mint a hasonló szerek, hanem üdén, puhán tartja, aszros tartalmánál fogva pedig hatása állandó.

Ne sajnáljon 40 lejt lábatra áldozni, hálás lesz e tanácsért. — Kapható gyógyszer-tárakban és droguériákban.

Készíti:

2564

CSANDA-GYÓGYSZERTÁR ORADEA

Magyarok teljes bizalommal

csak az egyedüli órák, ékszerész és lát-szerész üzletben vásárolhatunk és ren-delhetünk legfinomabb svájci gyárt-mányu órákat

Ébresztőórák C. F. R. Lei 160"—
Nikkel zsebórák . . . Lei 160"—

2733

1 pár 14 karátos arany karikagyűrű Lei 760"—
14 karátos arany köves gyűrűk . . . Lei 320"—
Női karórák . . . Lei 350"—

Postal rendeléseket gyorsan és pontosan szállítunk. — Órajavításoknál és eladásnál 2 évi jótállást vállalunk.

Cím: Ceasornicaria „Ardeleană” București Str. Sf. Vineri 17.

SPORT

A Kinizsi 4:1 (2:1) arányban verte Bukarest válogatottat

Románia bajnokságának bukaresti sze-replése sportünneppé is avatta a főváros egye-sülési napját. A temesvári együttes izelítőt adott a főváros közönségének a fejlett bányai sportkulturából, mikor szép játék után 4:1 golaránnyal győzött.

A Kinizsi a következő fejjállításban sze-repelt: Kiss, Hoksáry—Steiner II., Telenyák

—Fogl—Steiner I., Taenzer—Wietzer—Tess-ler—Ruszká II.

Bukarest: Bacinsky, Stejean—Ligner, Russu — Roben — Stanciu, Dumitrescu — Silbermann — Lubeseanu — Nicolaescu — Cristescu.

Xipandu bíró működésével a közönség nem volt meglegedve. A mérkőzést ötezen nézték végig.

Ivria korb.—Olympia III. 3:1 (2:0). Vi-szpolómérkőzés végig esőben, teljesen fel-ázott pályán, melyen az Ivria jobb összjáték-kal és több technikai tudással győzött. A me-zőny legjobb embere Horovitz Icsu volt, aki két gólt is rugott. Hamar gyakorlóbíró minőségének megfelelően bíraskodott. Bras-sóban a többi kitűzött mérkőzéseket nem lehetett megtartani az eső és a felázott pálya miatt.

Kolozsvár. Romania—Universitatea 4:3 (2:0). Bajnoki mérkőzés. Bíró Sörényi. — KAC—KMSC 3:1 (1:1). Barátságos mérkő-zés. Bíró Muresan.

Temesvár. TAC—TMTE 0:0
Marosvásárhely. Mures—MMTE 4:0 (1:0)
Dacia MSE 3:0 (1:0).

Arad. AMTE—ATE 3:1 (1:1). Olympia —AMTE 3:3 (1:2).

SZINHÁZ

A kolozsvári Magyar Színház

teljes drámai vigjáték- és operette-együttese május végén kezd meg Bras-sóban az Apolló-színházban egyelőre hat hétre tervezett előadás-sorozatát

A társulat névsora: Farkas Lily, Kiss Ma-nyi, Kolbay Ildikó, Köszegi Margit, Laczkó Aranka, Marsi Gizi, Mende Klári, Miklóssy Margit, Petróczy Alice, Poór Lili, Székelyhidy Adrienne, dr. Janovics Jenő, Hoykó Ferenc, Ihász Aladár, Izsó Miklós, Kemény László, Lantos Béla, László Andor, Leövey Leo, Mi-hályfy László, Réthelyi Odón, Révész László, Selmeczi Mihály, Szentgyörgyi István, Tóth Elek, Tompa Sándor, Bérczy Mihály, Imre Sándor, Stephanidesz József, Török Emő, Wild József, Szigetváry József, Schwar-ajos, Nascu Traian, Lukács József. Teljes ko-lozsvári karizmatikus Górlók. Műszaki me-mélyzet.

Az előadandó prózai és operette-ujdon-ságok és reprikzek címei: Olympia (Molnár Ferenc legújabb világhírű vigjáték), Csata-tan a csók (francia operette-ujdon-ság), Kré-takör (kinai vigjáték 3 felvonásban), Mesék az írógepről (operette-ujdon-ság), Mersz-e Ma-ry? (operette-újdon-ság), Postás-kisasszony (Lengyel Menyhért legújabb színdarabja), Nóra (ünnepl előadás Ibsen születésének 100-adik évfordulóján), Nászéjszaka (operet-te-ujdon-ság), Aranyhattyu (operette-ujdon-ság), Dybuk (héber kabajista legenda), Bal-ról a harmadik (operette-újdon-ság), Egy-éj Velencében (Strauss János operetteje), Vég-re egyedül (Lehár Ferenc operetteje), Ónagysá-ga őrangyala (francia vigjáték-ujdon-ság),

Legkisebbik Horváth lány (operette-ujdon-ság), Borcsa Amerikában (operette-ujdon-ság), Fecskefészek operette-ujdon-ság) Husvét he-te (drámai ujdonság), Allegro non troppo (Minulescu új darabja), Kúlváros (drámai ujdonság), Judás Iskariót (Nikodémusz Károly tragédiája), Csókhercegnő (operette-ujdon-ság), Szép Heléna (Offenbach operette-reprik), Orpheus a pokolban (Offenbach operette-reprik), Gyurkovics fiuk (operette-ujdon-ság), Utolsó bölény (párisi bohózat-ujdon-ság), Vén leányok (angol vigjáték-reprik), Zenebona (dzsessz operette-ujdon-ság),

A helyek árai ugyanazok lesznek, ame-lyek a tavaly érvényben voltak.

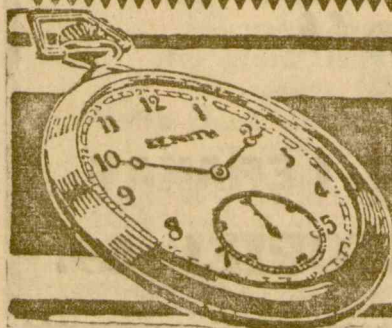
Hogy a közönségnek olcsóbbá tegyük a színházlátogatást, 20 előadásra érvényes sze-nyvénybérletet nyitunk. A bérletjegyek árai lé-nyegesen olcsóbbak, mint a napi jegyek árai.

A napokban Brassóba érkezik Bérczy Mi-hály titkár, aki a bérletkötéseket eszközöl-ni fogja.

Vidéki nagyvállalat azonnali belépésre per-fekt, lehetőleg mindhárom hazai nyelvet bíró

gyors- és gépirónót

keres. Részletes ajánlatokat a fizetési igény meg-jelölésével „Levelezés” jelíggel a lap kiadóhíva-talába kérünk. 2847

KÉRJEN MINDENÜTT

ZENITH

PRECIZIÓS ÓRÁKAT!

Művészasszony

Írta: Sz. Solymos Bea

Révész Tibor néha elkísérte, de lehangek-ta az, hogy Dalma képei mellett az övéi ne-vetséges pacsomagolásnak tűntek föl. — Így e-kedvetlenül abba is hagyta a pingálást és mikor látta, hogy a lányhoz csak ezen le-resztül juthat, egyébként teher, — mind tő-kábbban kereste fel társaságát és magába ve-nult.

Dalma emléket azonban, mint egy nem-zeretű amphorát tartotta a magasba emelve magafölött — és várt-várt..... De Dalma mindjobban eltávolodott tőle, lélekben is. Ép-pen azért valami kellemes megkönnyebbülés érzett, mikor a doktor elmaradását észrevette Felszabadult. Látóhatár tágasabb lett. Ugyanis a férfi kitartó hűség csaknem szánalmat keltett benne, s ha az egy-kissé ügyes, vgy erőszakos, akkor a lány szánalmát valami halvány szerelemmé alakítha-ta volna át. Ez esetben Dalma, mint a bács-szilvási községi orvos felesége, befejezheti álma-it, névtelen vágyait és szárnyaszegett se-gtelmes ambícióját.

De Révész Tibor elvonult a szintéről, kő-natában a munkába és a tudományos kutató-sokba ölte minden szabad idejét, Dalma po-dig délelőttönként festett, délutánonként ná-vérével, Bellával, vagy egyedül kőszálta be a Tisza környékét. Zsemlyeszínű olasz agár mindenütt nyomában járt. Néha egy köny-vel beült egy szénakazal közepébe. Tőle ugyan akármekkora zápor paskolhatta a szénahog-lyát, stoikus nyugalommal megvárta a vihar elvonulását, és az eső után még tágasabb tüdő-vel szivta a szédítő eszményi szénailatot.

Szerette nézni a parasztok munkáját, a munkás testének mozdulatait. Főként pedig a messzibe nyúló alkonyati távlatot élvezte örvendezve, hogy nem ütközik elébe sem hegy, sem erdő.

Egyazon, ahogy bolyongott, measzatévő-ny érezte magát, mint az óriás kisasszony, aki kedvtelésből, mint játékszereket az ólák-gyűjti a szántóvető embereket, ökröszeket, szalmakazlakat. Valahogy úgy érezte, hogy kínt a természetből. Ó nagy, s körülte minden miniatűr. Ahogy elmélázó szemé-vel nézte az ég kerek messzeségét, egy talics-ka tompán hengeredő zaja zavarta meg, me-lyet egy karbunkulus szemű fiatal munkás tolt előre, ki szinte fogait összeviczorítva le-hegte Dalma felé:

— Te szép kutyal — de azután nem mar-megállni, leszegte a fejét, mintha megijet-volna a saját érzelmi kitörésétől és futva to-ta tovább előre a talicskát.

Az uri kisasszony pedig először elápadt megijedt, de azután egy forró hullám járta egész testét, mintha valami jólesett volna. As-tán elrejtelte magát és fütttyentve agardán árkon-bokron át hazasieltett, mintha önmag-tól menekülne.

Mire hazatért, már teljesen besötétedet

IV. FEJEZET.

Bándyék háza szép kis kertre nyílt, hol egy lugasban Bella ép uzsonnára terített. Bándyné és Dalma egymás derekát fogva, kacagva léptek le a pár lépcsőfokon, mi-a virágokkal körülvett lugasba értek. Dalma mindketten úgy kényeztetették, mint rég nem látott kedves vendéget, ki az is maradt Bándy városban.

Bella fehérpetyes kék ruhában, rövid kő-fodros fehér kötényében oly bájosan, hűze-san festett, mikor maga hozta egy tálcán az uzsonnát a lugasba.

Dalma hosszú haját leeresztve fonatban viselte odahaza, s mig kávéját szűresőlte, sző-me a kert végében húzódnó ligetbe, azon túl az ezüstben kanyargó lustán folyó Tiszára tévedt:

— Dalma, édes kis lányom, még sem vagy idehaza? Merre repülnek gondolataid?

Dalma megrázkódott és hadarva felelt: Édesanyám olyan furcsa, hogy a látótárba nem ütköznek pesti paloták! Messze messze lát az ember. Nézd itt nálunk olyan mintha a Margitszigeten ülnénk, s bámulnánk a Dunát.

(Folytatjuk.)

KÖZGAZDASÁG

Hat hónap óta tárgyalnak szüntelenül a román kölcsönről és még ma sincs semmi eredmény

Mielőtt a kölcsönről szó lehetne, Románia tartozik megfizetni békebeli adósságait

Berlin. (A Brassói Lapok tudósítójától) A francia jegybank kormányzójának, Moreau-nak itteni látogatására az volt az ürügy, hogy a kormányzó Schachtnek, a német birodalmi jegybank kormányzójának 1924-ben nála tett látogatását adja vissza. Azonban mindenki jól tudja, hogy a látogatás igazi célja a romániai stabilizációs kölcsön feltételeinek megtárgyalása volt. A kölcsönt ugyanis nem lehet kibocsátani Anglia hozzájárulása és részvétele nélkül. Anglia pedig ragaszkodik ahhoz, hogy Románia tegyen előbb eleget régi kötelezettségeinek és csak azután vállaljon újakat. Ez pedig mindenképp a Németországban annak idején elhelyezett békebeli román kölcsönökre vonatkozik, tekintettel arra, hogy Románia ezek után a kölcsönök után önkényesen beszüntetett mindennemű kamat, vagy járadékfizetést, holott ezek aranykötvények voltak. Azonban a kérdés nemcsak Németország miatt, hanem saját érdekei folytán is érinti az angol kormányt, mert különösen a Schroeder bankhoz nagy tételeket vásárolt meg ezekből a kötvényekből s így benső érdekösség támadt az angolok és a németek között.

Hírek szerint ezek a tárgyalások kedvező mederbe terelődtek, miután

Moreau a román kormány nevében ki-elégítő ígéretet tett a kölcsönök rendezésére nézve.

A megegyezésnek az az ára, hogy Románia teljes mértékben eleget tesz fizetési kötelezettségeinek, mégpedig olyan mértékben, hogy a fizetéseket visszamenőleg ez év január elsejei hatállyal kezdi meg és az első évben az eredeti aranytartozásnak 40 százalékát törleszti. Ez az átszámítási kulcs a következő első öt évben évente egy százalékkal emelkedik, utabb öt év alatt évente kettővel, végül évente hárommal, úgy, hogy 1931-től kezdve a román állam aranyban száz százalékgig fog eleget tenni ezeknek a régi kötelezettségeknek. Egyébként ez a megegyezés jött létre Románia és Franciaország között is a békebeli tartozások rendezésére nézve.

A román kölcsön ügye tehát egyelőre csak negatív értelemben halad előre; abban az értelemben, hogy Romániának sorban el kell vállalnia a szavatosságot a régi tartozásokért. Európában eddig az orosz szovjet volt az egyetlen állam, amely a régi tartozások tekintetében nem vállalta a jogutódlás szerepét, azonban ennek az az ára, hogy nem is akad olyan hivatalos gazdasági szerv, mely az orosz jegybankkal hajlandó lenne a viszonyosság alapján kapcsolatot létesíteni és az, hogy az esetleges orosz kölcsönök mindig csak zálogok alapján vagy egyenest egyes jogok elidegenítése alapján jöhetnek létre. Kulturállamok között ezen az alapon nem állhat fenn gazdasági kapcsolat és ha Románia valóban a nemzetek gazdasági közösségének tagjává akar lenni, akkor elsősorban régi számadásait kell rendeznie.

Más kérdés az, hogy vajon nem fizeti-e meg a kormány túl drágán a kölcsön feltételeit. Mert nem szabad elfeledni, hogy ez még nem kölcsön, csak a kölcsön tárgyalásának lehetővé tételére szükséges atmoszféra megteremtése és Romániának máris száz százalékosan kell vállalnia régi tartozásait. S a lej mai helyzetét és a román állami pénzügyek mai állapotát figyelembe véve kérdéses, hogy vajon a békebeli terheket vállalhatja-e az állam teljes mértékben?

Más államok között sokkalta kedvezőbb alapon jöttek létre megállapodások, amennyiben azok önkéntesen és idejekorán tárgyalódtak le. A román kormány most keservesen fizeteti meg az országgal azt, hogy olyan sok éven át kergette a „prin noi insine” (mindent a magunk erejéből) esztelen jelszavának ábrándképét. Ma már túl van azon a ponton, a melyen még feltételeket diktálhatna, mindent úgy kell elfogadnia, ahogy neki megszabják a mások azért sem tárgyalhat többé ma-

badon, mert a belső gazdasági nyomorhoz, a mely tetőfokát érte el, a belső politikai nehézségek is járulnak. Ilyen helyzetekben pedig az államok vagy háborukat csináltak, a vagy pedig a kormányok kényre-kedvre megadták magukat annak, akitől bármilyen kicsiny biztatást is kapnak segítségre. A liberális kormány most ebben a helyzetben van: a lejt felül felül stabilizálni kell, mert más sikert nem mutathat fel az ország számára, ezt tehát mindenáron el kell érnie, s így vállalja el ezeket a súlyos kötelezettségeket alku nélkül.

Igaz, a drága stabilizálás is jobb, mint az ha még tovább is a mai kétségbeesett helyzetben kell maradnia az országnak és ezen az alapon talán nem lesz a megegyezésnek ellenzéke. Azonban a liberális kormány bünei között nem utolsó helyen szerepel az, hogy az elvesztegetett évek után most újra hónapokat tárgyal, s egyik halfogást a másik után csinálja a stabilizációs kölcsön ügyében.

Egyes francia lapok ma már a tervezett kölcsön nagyságáról is beszélnek. Állítólag hatvan millió dollár lesz az és elsősorban a Banca Națională bankjegyeinek hiányzó ércfedezetét fogják belőle megteremteni. Emellett szó van arról is, hogy a CFR kap beruházás céljaira megfelelő összeget, — természetesen nem pénzben, hanem anyagokban.

Mindez azonban még csak találgatás. Tény az, hogy még ma sincs kölcsön, s hogy a liberális kormánynak, mielőtt a kölcsönről tárgyalhatna, a régi bűnök nyomait kell eltakarítania. Hogy a takarítás árát az ország fizeti meg, az a liberális gondok között igazán a legkisebb szerepet játsza.

Módosítják az uzoratórvényt, de még most sem szabadítják meg tőle az országot

Megszüntetik a maximális árakat

Bukarest (A Brassói Lapok tudósítójától.) Az ipar és kereskedelmi minisztériumban tegnap tanácskozást tartottak az uzoratórvény módosítása ügyében. Assan vezérigazgató nyitotta meg az értekezletet és kifejtette, hogy a minisztérium az uzoratórvény végrehajtási utasításának módosítása tervével foglalkozik, azonban egyes intézkedések magát a törvényt is érintik úgy, hogy a tárgyalásokat még a parlamenti üléselés tartama alatt be kell fejezni.

A vezérigazgató utalt arra, hogy az érdekltség a törvény teljes megszüntetését kérte ugyan, azonban a minisztérium főbb szerveitől nyert információk alapján a miniszter úgy döntött, hogy egyelőre nem kerül sor a törvény eltörlésére, hanem csak a végrehajtási utasítás megfelelő módosítására, úgy, hogy a mai rendszer megfelelően enyhíthetessék.

A tervezett módosítások lényege az, hogy a maximális árakat teljesen megszüntetik és a végrehajtás során ezután nem annyira az üzérkedést, mint inkább a csalásokat fogják üldözni.

Ezenkívül hozzáférhetőbbé akarják tenni azokat a szerveket, amelyek a védelemre hivatva vannak és gyorsítják is az eljárást úgy, hogy 24 óra alatt minden ügy a szakbizottsági tárgyalás elé kerüljön. Az új szervek az előjárások mellett fognak működni és remélik, hogy így majd sikerül megszüntetni azokat a visszaéléseket, amelyek a szakbizottságok körében eddig előfordultak.

Külföldi cégek bejegyzése Erdélyben. Bukaresti jelentés szerint a Monitorul Oficial legutóbbi száma közli a külföldi cégek bejegyzésének módjait Erdély és a Bánságban. Eszerint a bejegyzés engedélyezése iránt az ipari és kereskedelmi minisztériumhoz kell fordulni, amely vélemény iránt az illetékes kereskedelmi és iparkamarát keresi meg.

— Utazási kedvezmény a nagyváradi kiállításra. A CFR. visszautazásnál 50 százalékos kedvezményt nyújt azoknak, akik a nagyváradi mintavásárt meglátogatják, az odautazási jegy felmutatása ellenében. Ugyancsak ilyen kedvezményt nyújt az árak visszaszállítására is. A bukaresti mozgómintavásárt ez év szeptember elején Déván, szeptember közepén Lugoson fogják kiállítani.

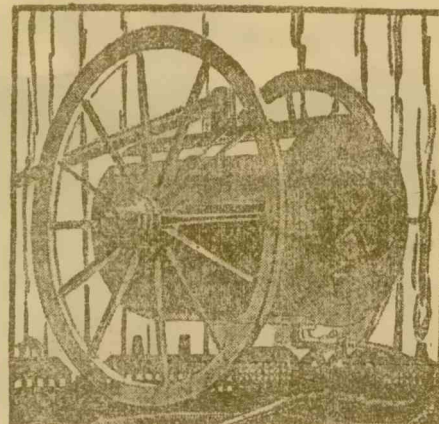
IRODALOM, MŰVÉSZET

Erdélyi írók szerepelnek a május 19.-i és 20.-i budapesti Ady ünnepségen

Kolozsvár. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Május 19-én és 20-án nagyszabású irodalmi ünnepségek lesznek Budapesten. Az ünnepségeket a magyarországi és utódállamok-beli írók bevonásával a magyar ifjúság rendezi, Ady Endre emlékeztére és szellemének tiszteletére. Erdélyi íróit az emlékünnepségeken az itteni irodalmi élet két értékes munkása fogja szereplésével képviselni: Szentimrei Jenő kolozsvári író és Szombati Szabó István, a lugosi költőpár.

Az ünnepség programja információink szerint a következő: Május 19-én szombaton este emlékünnep a régi országház nagytermében. A bevezető beszédet itt Oláh Gábor, debreceni író tartja. Ady-vonatkozású előadással szerepelnek a műsorban Szentimrei Jenő Kolozsvárról és dr. Tóth Aladár, a ki-váló esztétikus és kritikus Budapestről. Május 20-án, vasárnap délelőtt az ifjúság kivonul a kerepesi-úti temetőbe, megkoszorúzni a halott költőt: Ady Endre sírját. A sírnál emlékbeszédet Lugos kiváló költőpárja: Szombati Szabó István fog tartani. Este a Zenekadémia nagytermében az egyetemi ifjúság nagy művészetét rendez. Itt az utódállamok írói közül Illés László és Győri Dezső szlovenszkói költők szerepelnek, felolvasással. Rajtuk kívül Juhász Gyula, a nagyszerű lírikus és Odry Árpád, a Nemzeti Színház művészei működnek itt még közre előadással és beszéddel. Basilides Mária operaénekesnő, dr. Székelyhidy Ferenc operaénekes és Medgyaszay Vilma előadóművésznő pedig énekszámokkal. Székelyhidy Ferenc, Bartók Béla és Kodály Zoltán műveit fogja interpretálni.

A nagyszabású Ady emlékünnepségek megrendezésére a budapesti főiskolai ifjúság a közreműködők személyére való tekintettel a legteljesebb szeretettel és nagy lelkesedéssel is készül. De általános érdeklődés előzi meg a műsort az egész magyar társadalom részéről is, amely értekezéseink szerint meleg óvációban akarja részesíteni az utódállamok ez alkalomra felutazó íróreprezentánsait Mécs Lászlót, Szombati-Szabó Istvánt, Győri Dezsőt és Szentimrei Jenőt.

Képviseletet keresek minden megyében. 266

Garantált elsőrendű készülek.

Tűzi fecskendő, a vagyon őre.

Kedvező fizetési feltételekkel szállítja
M. CARNIOL FIUL (Technikai osztály)
BUCUREȘTI, STR. CAROL I, 24-30 SZÁM.
TELEFON: 7971. 841.

A FÖLD MEG FOG HALNI

Hogyan született a föld a napból, a hold a földből és hogyan fognak megsemmisülni? — Egyre lassabban forog a föld — A széttört világ

Irtá: SIR OLIVER JOSEPH LODGE,
a fizika tanára Liverpoolban, a Royal Society tagja

Volt idő, amikor nem volt hold, nem volt föld és nem volt naprendszer. George Darwin jött rá arra, a folyamatra, amely a holdat létrehozta. Fiai voltak Charles, Francis és Leonard. George Darwin a tengerek áramlásaival foglalkozott. Tovább fejlesztette mesterének, lord Kelvinnek elméletét az áradásokról és váratlanul megoldotta a hold keletkezésének kérdését.

Az akciót mindig reakció követi. Ha egy dolog hat a másikra, az visszahat rá.

Miért gömbölyűek az égitestek és miért nem kup vagy henger alakúak? Erre határozott választ lehet adni. Ha egy akkora bolygó mint a föld, négyszögletes lett volna, a gravitáció következtében a szögletek behorpadnának és a bolygó gömbölyűvé válna. Itt van például a hegyek esete. A hegyek tulajdonképpen állandóan lecsuszónak a völgyekbe és van is egy ilyen állandó észrevétlen lecsúszási folyamat a hegyből a völgybe. Néha egy egész hegyrész csuszamlik le és ilyenkor nagy lavinák és hegycsuszamlások fordulnak elő. Mi az oka ennek? A hő, a vulkánok, és más egyéb okok. Néha megjelenik egy sziget a tengerben és aztán lassanként, fokozatosan elkopik, kisebb lesz. A hegyek nem elég magasak ahhoz hogy befolyásolják a föld alakjának a gömbölyűségét. Ha azt akarnók, hogy a földnek szöglete legyen, akkor ahhoz egy elképzelhetetlenül nagy, sokezer mérföld magas hegyre volna szükség. A nehézkedési törvény miatt gömbölyűek az égitestek.

Minden forog...

A föld nem tökéletes gömb, mert két pontján kissé behorpadt. Miért? Mert forog. A Jupiter horpadása sokkal nagyobb, ez már látható is. A Jupiter napja sokkal kisebb mint a miénk, mert minden tíz órában fordul meg a tengelye körül. A Jupiter ezerszer akkora, mint a föld és mégis ilyen tempóban forog. Miért? Nem tudom. Éppugy azt is meg lehetne kérdezni, miért léteznek egyáltalában ezek az égi testek. Nem tudom, hogy miért, de mint hogy léteznek, könnytelenek forogni. A hold egy hónap alatt fordul meg a tengelye körül, de minthogy forgását a föld irányítja, nem

fordul el soha a földről hanem mindig ugyanazal az oldalával néz ránk.

Minden atom forog. Minden állandóan mozgásban van, soha sincs nyugalmi állapot. Ezt már Herakleitos is tudta. Az ember nagyon meglepődne, ha megtudná, hogy minden megy végbe egy csepp vízben vagy éppen a saját testében. A test legkisebb alkotórészei is állandóan heves mozgási állapotban vannak. Ezt erős mikroszkóppal láthatjuk is. A világegyetemben minden mozog. Az égitestek gyorsan mozognak, az Arcturus csillag másodpercenként 200 mérföldnyi sebességgel halad. A föld husz mérföldet tesz meg egy másodperc alatt. Ez ugy aránylik egy ágyugolyó sebességéhez, mint az expresszvonat sebessége a csigáéhoz.

Hogyan lehetne
a holdat összekapcsolni a földdel?

Vajjon mindig ilyen sebességgel forgott a föld? És állandó-e a hold forgása? Ezekre a kérdésekre a választ az áradások adják meg. A földi áradásokat a hold ereje irányítja. A földnek óriási vonzóereje van a holdra. A holdat a gravitációs erő egy hónap alatt viszi körbe a föld körül. A hold mindig arra törekszik, hogy az érintő irányában tovább repüljön. Ha a holdat forgató gravitációs erő helyett egy acélruddal akarnók a holdat a földdel összekötni, ennek a rudnak 400 mérföld vastagnak kellene lennie, mert különben szétszakítana a rettenetes erő. A holdnak vonzóereje van a földre. Maga a földgolyó nem érzi ezt, de a vizei reagálnak rá. A hold a vizet két-három lábmal magasabbra emeli, mint a milyen különben volna. Így azután egy vékony, alig három láb vastag vizréteg keletkezik az óceán fölött, s a Föld tulajdonképpen ebben a vizrétegben forog. A réteg huszonnégy órán belül kétszer megy végig a földön és így két áramlás van minden tizenkét órában — hat óra dagály, hat óra apály. Newton volt az első, ki rájött arra s meg is írta a dolgot Principia című munkájában. Általában, Newton tekinthető a világ legnagyobb természettudósának.

Halló! Ritka alkalom! Halló!

Lei 179, hét különböző tárgy 179 lej.

Mindenkinek módjában áll, hogy olcsó pénzért szép ajándékot adjon: 1 pár női, divatos formájú cipőt, valódi bőrtalppal, 1 pár csera harisnyát, 1 pár seiyem harisnya-tartót, 1 üveg Eau de Cologne, 1 doboz pudert, 1 üveg parfümöt, 1 drb. ajak-rúzs (kivétel nélkül külföldi gyártmány). Az egész országba utánvét mellett szállítunk, 12 garnitúra rendelkezésel 1 garnitúra ingyen adunk, a posta költségeit a vevőt terhelik. Küldjön még ma rendelést az

„OFICIUL ORIENTULUI“

29-8

București, Strada Lascar Catargiu 13.

A londoni áradások.

Az utóbbi években sok áradás volt Londonban. Ennek az volt az oka, hogy erősen esett az eső és emellett sok víz áradt a tengerbe: tehát a nap és hold áradásai egyesültek a Themse medrében. A nap különösen közel volt ezen a időn. Az északi féltekéhez télen 5 millió mérfölddel közelebb van a Nap, mint nyáron. A Hold is rendkívül közel volt az időn és így rendkívül erősek voltak az áradások. Emellett még erős szél volt a csatornában, és erős szél jött északról, s mindezek az okok együttvéve katasztrófai eredményekkel jártak. Az ilyesmi most majd csak emberöltő múltá fog megint bekövetkezni.

Az idő.

Képzeljük el, hogy milyen munkát fejtenek ki azok a víztömegek, amelyek a csatornába, a partokra és a sziklára zudulnak és aztán újra visszaomlanak. Milyen óriási energiameennyiség megy itt veszendőbe? Minden hat órában sok millió lóerő. És honnan jön ez az energia? Általában azt tartjuk, hogy minden energia a Naphól jön, ez az áramlási energia azonban a Holdból jön. Az energiát tulajdonképpen a Föld forgása idézi elő. A Föld ma huszonnégy óra alatt fordul meg tengelye körül. El fog jönni azonban az az idő, amikor ez 25 óráig fog tartani. A Föld forgása egyre lassubbodik. Hogy ezt honnan tudjuk? Elmondom, nagyon érdekes.

Mi az idő alapegysége? A nap. Miért nem az évet választottuk egységül? Mert az év nem olyan pontos, mint a nap. Az év a földnek a nap körül való forgásától függ, a földpálya pedig gyakran eliptikusabb a normálisnál. Ilyenkor az év egy kicsit hosszabb, mint máskor. Ez természetesen hosszú korszakok alatt alakul ki. Az év nem volt mindig olyan hosszú, mint most. Hosszusága sokkal inkább változik, mint a napé. Általában azt tartják, hogy a nap időtartama állandó, mert hiszen a Földnek az üres térben való forgásától függ. Az óra mindig egyformán jár, a föld is így járna, de minden forgótest, amely valami dörzsléssel találkozik, csökkenti sebességét. A Föld működése olyan, mint az óráé, amely kéklik. De azért nem kell nyugtalankodni. A mai nap csupán egy másodperc 240 milliómodrészével hosszabb, mint a tegnapi.

Az eltört nap.

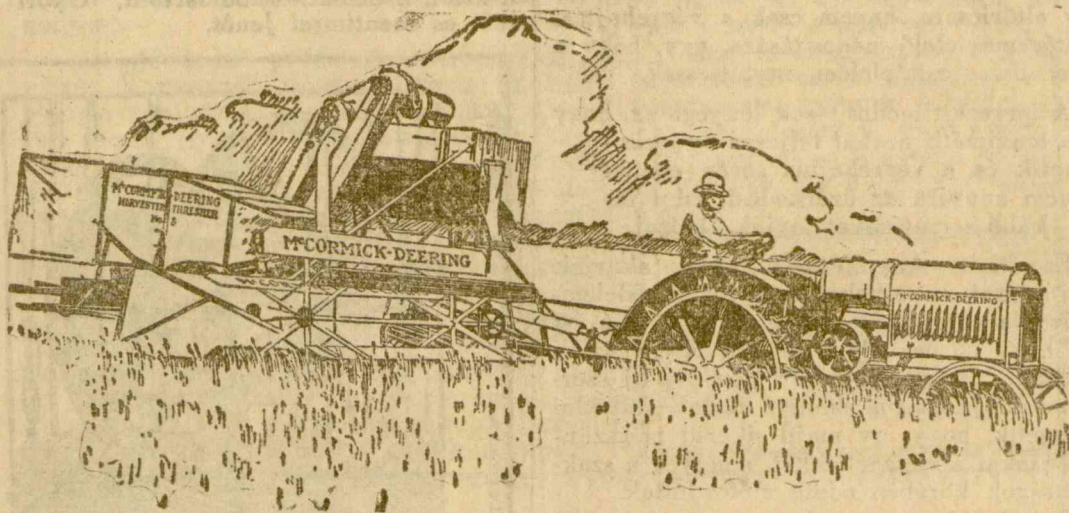
Ezt a jelenséget már régen sejtették és azt hitték, hogy a napfogyatkozással van összefüggésben. A kaldeusok már 3600 évvel ezelőtt jegyzeteket készítettek a napfogyatkozásról. Még jó csillagászok voltak. Tudták a teljes napfogyatkozásról is és beszámoltak róla, hogy ez az eset délben történt. A hold mozgását ma már meglehetősen pontossággal ismerik, így visszafelé lehet kalkulálni és meg lehet állapítani, hogy hány órákor következhetett be az a napfogyatkozás, melyről a kaldeusok feljegyzései szólnak. A matematikusok szerint nem délben, hanem két órákor állhatott be ez a napfogyatkozás. A matematikusok eredménye és a kaldeusok feljegyzései között két óra különbség volt. A matematikusok másodszor is utána számoltak a dolognak és másodszor is erre az eredményre jutottak. Mi lehetett ennek az oka?

A XX. század elején Laplace foglalkozott ezzel. Ő a két órai eltérés okát a hold mozgásának elhanyagolásában látta. De ez csak egy óra különbséget magyarázott meg és hátra volt még a másik óra. Ekkor arra gondoltak az emberek, hogy legpontosabb óráink, a föld sem egészen pontos, hanem mozgása lassan csökken. 36 évszázad alatt egy órát tesz ki ez a különbség. Szenzációs eredmény volt az,

MEZŐGAZDÁK!

ha azt akarják, hogy
1928. évi aratásuk
eredményes legyen.
használjanak

Mc. Cormick-féle 10 sz. arató-és cséplőgépet,
amely egyben arat és csépel.

12 láb szélességű rendet vág!

Napi teljesítmény 10-15 hektár.

A kombinált arató- és cséplőgép, a kéveköti és kaszálógép bevezetése óta a legnagyobb előrehaladás a mezőgazdaság racionalizálása és olcsóbbítása terén. Ezeknek az aratógépeknek az intenzívebb használata — a tapasztalt gazdák véleménye szerint — egészen más kilátásokat nyújt a gabona termelés terén.

Egyszer végig haladva — mindent végez!

Rendeljük meg idejében!

INTERNATIONAL HARVESTER CORPORATION

BUCUREȘTI, - Bul. Carol No. 4.

Hülés és fertőzés
elleni védőszer.

Ugy mint a világíró
Aszpirin-tabletták
a kiváló

Panflavin-pasztillák

is a

Bayer-Meister Lucius
őég gyártmánya.

Ez a név szavatol a minőségért!

2929

hogy erre rájöttek a tudósok. Ebből könnyen kimáramlik, hogy a föld északán lényegesen gyorsabban forgott, mint most. Volt idő, mikor a nap négy óra hosszat tartott. Ekkor a Föld alakja sokkal horpadtabb lehetett, mint most. Ha a Föld akkor továbbra is ilyen gyorsan forgott volna, darabokra hullott volna szét. Egyes csillagokkal gyakran előfordul ez, mi is megfigyelhetjük. Persze, az ilyen folyamatok rendkívül hosszú ideig tartanak, tehát a csillagászok millió években számítják az időt. Különböző fázisokban vizsgáljuk ezeket a jelenségeket. Olyan az egész világkép, mint egy kert. Vannak itt bimbók, kinyílt virágok, a fejlődés legkülönbözőbb fázisaiban. Látunk felbomló csillagokat, bimbózó csillagokat, látjuk a csillagok születését és látjuk egyes csillagok bolygókká válását. Tudjuk hogy a nap is különböző darabokra tört és egyik letörött darabja a mi Földünk is.

Ha a hold megállna...

George Darwin foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy nem fordult-e elő a Földdel is? Azt kérdezte, hogy milyen hatásuk lehet a Holdban az áramlásoknak? Vannak-e egyáltalán áramlások a Holdban? Az egyik válasz az, hogy a Holdban nincs víz. A Hold azonban valamikor plasztikus volt, úgy, mint a Föld és akkor lehettek ott áramlások. És miért nem kering a Hold? Az áramlások így gátolják a Föld forgását is megszüntetni, éppúgy, mint ahogy a Hold áramlásai annakidején a Hold forgását megszüntették.

Mi akadályozza meg azt, hogy a Hold rá ne esék a Földre? A mozgása. Ha a Hold megállna, belezuhanna a Földre. A forgása lassabbodna. Állandóan közeledne a Földhöz. Az áradások igyekeznek a Hold mozgását gyorsítani, tehát eltávolítják a Földtől. Ez történik most. A Hold fokozatosan eltávolodik a Földtől, ugyanazon törvény alapján, mint amelynek az alapján a földi nap hosszabbodik. George Darwin foglalkozott ezzel. Megállapította, hogy mennél közelebb volt a Hold a Földhöz, annál gyorsabban keringett, s annál rövidebbek voltak a hónapok. Valamikor a Hold négy óra alatt végezte el forgását. A hónap akkor négy óra hosszat tartott, de viszont a nap is négy óra hosszú volt akkoriban csupán. Mit jelent ez? Azt jelenti, hogy akkor a Hold és a Föld még egy test voltak. Ez a test olyan sebesen forgott, hogy végül egy darab levált belőle és kezdett egyre jobban eltávolodni. Ez volt a Hold. Akkor azután a szörnyű áradások csökkentették a forgást. A Nap kezdett megnövekedni és a Hold lassanként 240.000 mérföldnyire távolodott el a Földtől.

A jövő.

A Hold tehát a Föld gyermeke, a Föld testéből fakadt. Ennyit a múltból. És mit hoz a jövő? A Föld forgása fokozatosan lassabb és lassabb lesz, végül itt is megszűnnek

az áradások és akkor a Föld mindig ugyanazzal az oldalával fog a Hold felé fordulni. Ekkor egymás mellett együtt fognak forogni, mintha egy rud kötne őket egymáshoz. Ha nem jön semmi közbe, ez csak sok billió év múlva fog bekövetkezni. Ekkor közelélnék majd a Nap által okozott áramlások, a napok hosszabbak lesznek, mint a hónapok és bekövetkezik mindennek a megfordítottja. A Hold újból közeledni kezd, míg végül ismét egyesül a Földdel. Ilyesmi már előfordult a szomszéd bolygóval is. A Marsnak van egy holdja és végül egyesülni fog vele. A Mars holdja igen kicsiny, akkora, mint Wight szí-

gete. Ez a legkisebb látható égitest. Forgási ideje hét óra. A Mars napja 24 óra, tehát hónapja rövidebb, mint a napja. Utódaik valószínűleg már ezer év múlva tanúi lesznek egy ragyogó katasztrófának, amint ez a hold lezuhan a Marsba.

De azért nem kell megijedni ezeknek a katasztrófáknak a hallatára. Mikor ez a dolog a Földdel is be fog következni, az emberi faj már régen nem fog létezni. Legalább is nem lesz többé a Földön... És különben is, ez a néhánymillió év egy csöpp csupán az örökkévalóság Óceánjában.

A kutya és a légy

Irta: Molnár Ferenc

A hadtest, ahová 1915-ben mint haditudósítót beosztottak, híres volt arról, hogy a „Stab”-jának nagyszerű volt a konyhája. A hadtest hónapokig tétlenül feküdt egy keletgalicai vonalon, forró nyárban. Ágyulövés néha napokig nem hallatszott. A törzs tisztjei regényeket olvastak, naplót írtak, lovaglószerényeket rendeztek. És a koszt egyre jobb lett. Két asztal volt a tiszt menaszban. A nagy asztal, amelynél harmincöt ennék és a kis asztal, amelynél a tábornok elnökölt. Alatt a vezérkar tíz tisztje ült és én, mint vendég. A nagy asztalnál is jó koszt volt, de a kis asztal bármely híres bécsi hotel felvehette a versenyt. Asztalszomszédom egy fiatal horvát főhadnagy volt, aki ebben a kis társaságban az ellenzéket képviselte. Egyszer így szólt hozzám ebédnél:

— Azért olyan pompás itt az étel, mert két szakácsuk van és mind a kettő nagyon fél, a haláltól. Azt remélik, hogy ha ilyen nagyszerűen főznek, itt harcolhatnak a konyhán, nem kell a frontra menniük.

Vasárnap mindig torta volt. A két szakács közül az egyik hivatásos cukrász volt. Ugy látszik, a kettő közül ez félt jobban a haláltól, mert egyszerűen remekelt. A tortáin a legmeglepőbb cukor-épitmények voltak. Egyszer egy egész templom, gótikus tornyocskákkal. Aztán vadászat, cukorból, erdővel, vadással, szarvassal. Aztán egyszer kastély, melynek ablakai ki voltak világítva, s melynek tornyából, mikor a tetejét levették, igazi madár repült ki. És végül a legszebb: Przemysl vára, cukorból, rommá lőve, amint lobogó lánggal égett. A tábornok el volt ragadtatva, Przemyslt megettük, a benne égő pucst eloltottuk és megittuk. A szakács karrierje és élebiztonsága tetőpontján állott. A horvát főhadnagy ezt sugta nekem:

— Irja be a naplójába: háboruban halálveszedelem ellen bevált módszer: cukorból épült toronyba élő maderat zárni.

Azután a következő történet: Volt ott egy őrnagy (kimondhatatlan, spanyol-portugál hangzású neve volt), aki a vezérkarban a legbefolyásosabb ember volt, annak dacára, hogy a mi magyar, s kiskészben német legénységünket a szó-szoros értelmében gyűlölte. Ennek az őrnagynak volt egy szép nagy ku-

tyája, amelyet nagyon szeretett. Ez a kutya sokféle kunsztot tudott, de az őrnagy arra volt legbüszkébb, hogy a kutya, ha a falon legyet mutatott neki, meglepő magasat ugrott fel a falra és bekapta a legyet. Oly gyorsan csinálta ezt, hogy a légy soha nem tudott elrepülni. A tétlenség napjaiban ez egyike volt a rendes napi szórakozásoknak.

Egy napon, délben, mikor ebédelni mentem, csoportosulást láttam a ház előtt, ahol a menázs volt. Tisztek álltak ott és hangosan nevettek. Odamentem, s láttam, hogy a kutya folyton ugrál a falra, hogy egy nagy legyet bekapjon, de se be nem tudja kapni a legyet, se a légy el nem röpül. A falnál állt a híres cukrász és folyton buzditotta a kutyát, „Kapt be a legyet!” A dolog azért volt mulatságos, mert a légy nem volt igazi légy. A cukrász rajzolta ceruzával a fehér falra, jó magasra, Volt feje, szárnya és hat lába. A kutya vagy százszor ugrott utána hiába. Már félholt volt a kutya a fáradtságtól. A tisztek nevettek, a kutya folyton ugrott és a szakács kiabált: „Kapt be a legyet!” Egyszer abba maradt a nevetés. Az őrnagy jött és meglátta ezt. Magához hívta az izgalomtól és fáradtságtól remegő kutyát. Vörös volt a dühtől és a szeme villámlott. Ránézett a mereven szalutáló cukrászra és ezt mondotta neki:

— Hülye!

Halotti csönd lett. Az őrnagynál kis lovaglósátor volt. Ez megremegett a kezében, csak annyira, mint egy hangvilla, amelyet megütnek; de mindenki észrevette, hogy egy pillanatig mi volt az őrnagy szándéka.

Körülbelül egy hét múlva rendelet jött az Armeé-kommandótól, hogy a törzseknél minden nélkülözhető embert össze kell írni és a frontra küldeni. Abban az időben szünt meg hirtelen asztalunknál a művészies torta. A horvát főhadnagy ezt mondta:

— Irja be a naplójába: életveszélyes csapadékot a háboruban: falra ceruzával legyet rajzolni.

Ha nem naplót másolnám, hanem novellát írnék, most azzal is végezhethetném, hogy a cukrász elesett. De az igazság az, hogy azóta nem hallottam felőle semmit. Így hát csak egyszerűen leírtam a történetet. Gondoljon hozzá mindenki amit akar.

SUBLIME
LOTION DE BOTOT

Petroleum mentes

hajszesz azonnal megszünteti a hajhullást.

Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Vezérképviselő: B. L. A. X., București, Strada Batistei No. 14.

Kis hírek a női nagyvilágból

*

Tizenkétmillió nő a háború ellen. Észak-amerikai Egyesült Államok egy nagy kérdését, az alkoholtilalom ügyét a nők vitték diadalra. Most még nagyobb célt tűztek ki maguknak: ki akarják küszöbölni a háborút egy szerszemenkorra. Az új akció a törvényhozás útján közönséges büntettnék akarja nyilvánítani a háborút. A férfiakon kívül már tizenkét millió nő sorakozott fel az örök béke védelmére, ami nem lekicsinylendő hadsereg. Az első fellépésük Willburn tengerészeti miniszter ellen irányult az új flottafejlesztő program alkalmából. A tiltakozó levelek tömege árasztotta el a minisztert, ez mindenesetre jó üzlet volt a postának, egy kicsit azonban a miniszternek is melege lett tőlük. Tizenkét millió elzánt nő szavazása! nem lesz könnyű a jövőben megbirkózni. Az államok közötti viákat döntőbíráskodással elhajtják elintéztetni az amerikai nők.

Nagyon nőies a modern világ. Egy ismert angol író nő bizonyos szomorúsággal állapítja meg, a legnagyobb angol napilapban a modern angol élet elnöiesedését. A mai angol fiatal ember sportruhát hord, férfiasága azonban vajmi kevés van a sok sportolás mellett is és hős, férfias küzdelmekről ma inkább a nők álmodnak. Az indiai és egyéb gyarmati seregek ezredesei szomorúan mondják, hogy a mai angol fiatal tiszt vadászpuska helyett grammo-fonnal állít be új állomáshelyére, vadászatról szó sincs nála, még polóhoz való ponnija sincs legfeljebb golfozik; annál többet táncol azonban. Az irodalomból is kivesznek az igazi férfítípusok, a mai angol irodalmat nők írják nőknek már.

Kanadának „jó gazdasszonyokra” van szüksége. A kanadai bevándorlás női bizottsága kijelentette, hogy Angliából korlátnul bevándorolhatnak olyan nők, akik igazi háziasszonyi ösztönnel bírnak, mert ilyenekre Kanadának nagy szüksége van. Csalogatónak még azt is hozzáfűzik, hogy Kanadában olyan kedvező a nők arányszáma a férfiakéhoz mérten, amilyenről Európában álmodni sem lehet: öt férfi esik egy nőre.

A drága soknejűség. A chicagói néprajzi muzeum vezetője két évet töltött Madagaszkár szigetén, hogy ott a bennszülöttek szokásait tanulmányozza. Érdekes beszámolójából elmondjuk a következőket:

Madagaszkárban többnejűség divik, melyet azonban sajtóságon szabályoznak. Az első asszony egész életére megtartja kiválasztott helyzetét. Második asszonyt csak az ő beleegyezésével vehet a férj, az ilyen beleegyezésnek természetesen busás ára van. Minden további új feleségnél az összes már meglevő asszonyok beleegyezését meg kell venni drága ajándékokkal ami meglehetősen költséges mulatság. Ezenfelül azonban még tartozik a férj minden feleségének telket is adni és valahányszor meglátogatja az asszonyt, a telek megműveléséhez is hozzájárulni. A sziget északi részében minden családnak saját temetkezési épülete van. A levegő annyira száraz ezen a vidéken, hogy a holttestek nem bomlanak fel, hanem összezsugorodnak és teljesen kiszáradnak. Évente egyszer a család főnek valamennyi elhalt feleségét a másik oldalára kell fordítani, hogy bele ne fáradjanak a bennszülöttek hite szerint az egyoldalón való fekvésbe.

Új selyem a régiből. Egy Weimarn nevű orosz tudós, aki most Japánban él, sikerült régi selyemből és elviselt selyemanyagokból új selymet előállítani. Az elviselt selyemharisnyákat és ruhákat forró töménysóoldatban feldolgoz, miáltal nyúlós folyadékot kap. E nyúlós folyadékát vált selyemhez más sok töménysóoldat adja, vagy alkohololdatokat. A selyemoldat erre kocsonyaszerű, később ragadós plasztikus állapotba kerül. Most már fonalat kell huzni belőle rendes feldolgozásra, mint az a műselyemnél szokásos.

Az angol tanítók tiltakoznak az iskolai igazgatók miatt. Az angol tanítók szervezete a heti nagygyűlésen tiltakozott a tanítóknak az elemi iskolákban való mind nagyobb mérvű alkalmazása ellen s kimondta, hogy nők nem alkalmasak fiugyermekek iskolai tanítására és nevelésére, mert így amerikai pél-

dára elnöiesedik az egész angol nemzet. Különösen kikelt az igazgatók ellen, hangoztatva, hogy férfiemberre lealázó s az ifjúság előtt tekintélyt tönkretévő tény, ha az iskolákban nő parancsol. A közvélemény nem állt teljesen a férfiak mellé, a lapokhoz érkezett felszólalások a nők fiúiskolákban elért eredményeit hangsúlyozták.

Aki a rövid szoknyáért halt meg. Egy amerikai lap kegyelettel emlékszik meg James Joffe Strang mormon apostolról, aki már hetvenöt évvel ezelőtt harcot indított a rövid szoknya törvényes elrendeléséért s aki e haladó szellemű követeléséért életével fizetett. Ez az ember 1850-ben a Michigan-tó egy szigetén „országot” alapított, melyet bőszesen felszerelt fegyverrel és lőszerez. Mint „Michigan királya” rendelte el a rövid szoknyát, melyet hordtak is pár évig. 1856-ban azonban egyik „alattvalója” fellázadt ellene felesége rövid szoknyája miatt. Strang megkorbácsoltatta a lázadó házaspárt, mire a férj bosszút esküdt és Michigan királyát lelőtte. Halálával feledésbe ment a rövid szoknya.

A hatvan éves felüli nők klubja. Angolországban és Amerikában számos női klub van. Ezek közül bizonyára legérdekesebb a deptforti Albany Institut, melynek hatvanévesnél ifjabb nő nem lehet a tagja. A klub-

tagok minden kedden délután tartanak összejövetelt, ilyenkor muzsikálnak, énekelnek és természetesen pletykálnak is a fehérhaju nénikék, felejtve ráncukat s ősz hajukat.

Ilyenfajta klub szükségességéről ír most a Le Matia női rovatvezetője. Amit a klub hasznáról mond, tiszta igazság, mert az egyedülálló idős nők valóban szomorú a sorsa.

Az elrakott angol feleségek. Néhány nap alatt három olyan férfit itélt el a londoni bíróság aki jól elverte a feleségét és aki — itt jön a bökkenő — meg volt szentül győződve arról, hogy ehhez Isten és ember előtt joga van, természetesen „mértékkel való rendes fenytésről” beszélve, nem valami súlyos testi sértésről. Mindhárom férfi nagyot bámult, mikor a bíróság ellenkezőről világosította fel. A lapok megállapították a csodálkozás alapján, hogy az angol alsóbb rétegekben még mindig él az a felfogás, hogy az elrakott feleségnek hallgatás a dolga. 1891-ben a londoni felebbviteli bíróságon az egyik legelőkelőbb akkori jogász vitatta, hogy a házassági viszony magában foglalja-e az asszony megfenyíthetőségét. Amíg megvert asszonyok férjeiket immár bepanaszolják, sajátságos, hogy a nők általános amonozódása idején még egyetlen panasza sem akadt Angliában bíróságnál arról, hogy az asszony hagyta volna helyben az urát.

KÜLDETÉS

Irtó: Szabó Mária

A villa vasrácsos ajtaja előtt még megtorpant egy pillanatra, de a hallba már felkészülten nyitott be. Tiszta szemében a mártírok áhitatos szenvedni akarása ragyogott, mint a felkelő nap győzedelmessége. Nem tudhatta mit akar az ismeretlen asszony, de sejtette, hogy a szerelme elcsúszott új akadály. S éppen ezért eljött a hívására, — titokban szökött el hazulról, mint új hiteért katonák bizonytalanságába bátorító keresztyén szűz.

Finom kis arcán már meglátszott ennek a mindennek kész szerelemnek a kegyetlensége. Puha szája mellett fájdalmas vonás húzódott meg. Homlokán vékony ráncok árulták el a folytonosan figyelő készenlevést. Hosszu hónapok óta tartott már a harca, — szakadatlanul tartott, mióta érdekében nagyra győvő vált szüleinek megmondta: Csak György lehet a férje és senki más.

A szülők kétségbeesett ellenzése nem bírta megtörni a vonzódását. Pedig az anyja megmagyarázhatatlannak bélyegezte. Hiszen Kulifay nem volt fiatal lányok elbódulását érthetővé tevő udvarló. S főként nem volt fiatal: majdnem apja lehetett volna a husz éves Sárinak. Az apa meg éppen lehetetlenségnek mondta ki a házasságukat. Mert a férfi vagyontalan volt és a jövője alig közepes.

Sári nem sirt és nem dacolt. Először esdve ismételte egyre a maga elhatározását. És az anyja mostanában már csak könnyekre fakadt, az apja ajkán elhalt a keményebb szó, mikor szöke gyermekük lehajtott fővel tett újra, meg újra hitet változatlan szerelme mellett.

A férfi kívülről nézte a harcot. Sohasem próbálta erősíteni a leányt. Sárinak néha fájta is, hogy ennyire magára hagyja. De azért soha nem kételkedett a mélységes vonzalmában. Bár mostanában csak percekig és titokban, az utcán beszélhettek, mégis érezte, hogy György egész lelkével feléje fordulva várja a küzdelem eldőlését. Mint ahogyan elemi erővel feltörő vallomása végén megmondta:

— Minden ellenem lesz... A szegénységem, a korom, a multam és a jövőm. Igen, — a jövőm is, bár ezt most még nem értheti. Csak nagyon erős szeretettel gázolhat át mind ezen. Mert engem csakis ilyen nagy szeretet válthat meg. Csak az, ha valaki elszakad érem mindentől és mindenkitől. És Sári, — ha a szeretete átvezetné hozzám, én még akkor sem ígérhetem meg, hogy zavartalan lesz a boldogsága. Őszintén beszélek édes, kicsi Sárka. Ha a szerelemben nem lenne olyan túlsúlyban az önzés, most azt kellene mondanom... igen. Sári, megmondom még azt is, hogy becsületesen csak azt tanácsolhatnám: Menjén, meneküljön tőlem! Minél messzebb az én életköreimtől! De így csak várok... Mindig várok, kicsi Sári...

És Sári most újra elővette ezeket a szavakat. Reájuk támaszkodott, mintha erőteljes varázsbottá változtak volna.

A hallban félhomály és lenge parfümillet, — tanácstalanul nézett széjjel a leány. De, már nyitott is a szemközti ajtó, s rövid

báronyruhája után arannyal himzett uszályt kigyóztatva, belépett egy asszony.

Szép volt. Szép, bár szenvedélyes arcának könnyű meghervadása zavarta a fiatalos megjelenését. Bronzzsínűre festett haja ragyogva keretezte pillanatonként változó vonásait. Tulnagya nyitott kék szemének névcsillogása hiszterias kitérésekről árulkodott. De a mesterségesen megfiatalított fejét pompássá érett test hordozta: Csodaszép válla, nyaka, karja, görögyszobrok szent méltóságára emlékeztetett.

Megfogta a Sári félénken elébenyuló kezét. Kemény szorítással vonta át néhány szobán a leányt. Mindenütt az alkony homálya leplezte az egyes részleteket, de a formák vonalai előkelő ízlést sejtettek. Szobáról-szobára erősödött egy-egy árnyalattal a finomságában is képes illat.

Sári úgy érezte: Legjobb behunyni szemmel átengedni magát ennek az erőszakos vezetésnek, amely magával sodorja a sorsát. Egyre világosabban sejtette már: Csakis György miatt kellett ide jönni. Csakis György akar vele beszélni ez a különös asszony.

Selyemmel tapétázott intim boudoir ajtaja tárult, — Sári szinte arcúl ütötte a kitóduló illat. Itt volt hát a többi szobáig érve elfáradt parfüm főfészke!

Az asszony eleresztette a leány kezét. Bereteszte az ajtókat. Becsukta az ablaktáblákat. Keze nyomán az állólámpa enyhén rózsaszínű fénye gyuladt. Lágy foltokat dobált szét a szobában.

Minden házi orvos melegen ajánlja

SERRAVALLO

Kinc-Bora Vassel

Bécsi egészségügyi kiállítás 1906-ban első díj és díszoklevél, aranyérem

Erősítő szer gyöngélke döknek, vérszegényeknek és lábbadozóknak. Ét- vagy gyomorgyógyító, idegerősítő, vérjavító szer

Serravallo Trieste-Barcola

KAPHATÓ A GYÓGYSZERTÁRAKBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN

NEM butorkereskedő NEM butorgyár NEM asztalosmester

hanem

lakásberendező

(Innenarchitektúr)

**Tervezünk és készítünk
a kor szellemének
megfelelő stílusok-
ban lakás, üzlet,
bank, szálloda
stb. berende-
zéseket**

**BUREAU
RINGLER-JEDDY**

Iparművészeti telep

TÁRGU-MUREŞ

(Marosvásárhely).

2905

Sári nem nézett körül. Szeme hipnotizál-
tan fordult az asszony mozdulatai után. Üsz-
szerezett, mikor rászólt. Elrekedt, türelmet-
len volt a hangja.

— Miért nem ül le?... Csak nem akar
országára itt állni?!

Sári leült. Szelid volt, mint rendesen. De
a szívében kiabált a szerelem: Ha Györgyöt
akarja, nem adhatom!... Nem, — nem ad-
bátom Györgyöt!

Az asszony cigarettre gyújtott. — édes-
kés szag lebbent a parfümfelhők felébe. A
második szippantás után elrepült az arany-
szópókájú cigaretté, s emésztődni kezdett egy
jegesmedvebőrön. Egyik nő sem vette észre.
Sári látszólag nyugodtan ült, — az asszony
megszínesített ajkát harapdálva állt előtte.
Két ökle idegen ütésekben találkozott a háta
megett. Nagy szeme belefűrkészett a leány
nézésébe. S mintha magához vonzotta volna a
Sári nézését, lassan emelkedett feljebb a meg-
hajolt fej. Aranyponos barna szeme odakí-
nalkozott, hogy a lelke mélyéig nézhessen az
asszony.

Megzavarta ez a tiszta tekintet. Elfordí-
totta a fejét. Észrevette a már lángrollobbanó
prémét. Rátaposott, aztán végigdől a nagyon
alacsony heverőn. Rózsaszínű körmét néze-
gette.

— Bolondság volt eltaposnom ezt a tü-
zet. Mindenkit elküldtem hazulról és bezár-
tam az ajtókat. Szépen bentéghettünk volna
mindketten...

Vadul villant fel a szeme:

... — Mert nem engedtem volna kil...
Nem én!

Sári megborzosongott. Uristen, — hátha
örülléssel került össze? Felállt.

Az asszony felugrott a bizonytalan moz-
dulat láttára. Visszanyomta az öblös székbe.

— Nem, — innen nem menekül el ilyen
könnyen! Különben is, jó hely ez magának!
Ez a György kedvenc helye!

Sári megszédült. Hiszen hallott ő, sok-
szor hallott az élet furcsa formáiról. Olvasott
már néhány francia regényt, szindarabokból
megismerte a házassági háromszög elméletét,
— de mindez igazán csak elmélet volt neki.
Sohasem hitte, hogy ilyen közélről és ilyen
durván is megmutatkozzék előtte. S bár gon-
dolta, — nem, most már érezte, sőt bizonyo-
san tudta is, hogy ez az asszony jogokra hi-
vatkozhatik Györggyel szemben, de arra iga-
rán nem volt felkészülve, hogy ezt ilyen bra-
vóval, szemtől-szembe éreztesse meg vele.

PÉNZSZEKRENYEK

SZOLID, ELEGANS.

OLCSÓ

4000 LEJTŐL KEZDVE

HEINRICH L. WEINTRAUB

CEGNEL BUCURESTICAIEA

MOSILOR 80

KIVÁNTATRA INGYEN AR-

JEGYZÉKET KÜLDÖK.

KÉRSEK KÉPVISELŐKET AZ ORSZÁG MINDEN VÁROSÁBAN

Az asszony csodálkozva nézte a hallga-
tót leányt.

— Csak talán nem nemult meg?! Hát nem
tudta, hogy György a vőlegényem volt, az-
után meg a szeretőm lett, mikor maga még is-
kolába sem járt talán!? De hiszen ezt min-
denki tudta! És azt is tudja mindenki, hogy
ma is a szeretőm és az is marad mindig, a
meddig ő él, vagy én élek!

Hátravetett fejjel, diadalmasan nézett
Sárirra.

A leány arca vonaglott. De összeszedte
minden erejét és megcsukló hangon tördelte
az első szavakat:

— Én... én nem tudtam... semmit sem
tudtam... Azt ugyan... azt... bocsásson
meg kérem, — azt gondoltam... igen, sejtet-
tem, hogy ismeri Györgyöt és azért irt ne-
kem. De azt már nem hiszem...

... erősebbre vált a hangja, mert a hitte
támogatta a szavát:

... — Azt nem hiszem, hogy György még
most is... hogy még mindig...

— Hogy most is a szeretőm!?!?

Allatiasan villant fel kacagás közben az
asszony összeszorított foga.

— Ni, — hát nem is olyan buta ez a kis
ártatlanság, mint hittem! S én loyálisan elis-
merem, hogy igaza is van: Nem az. Most nem
az. Mert fél tőlem és elkerül, mióta...

Új cigaretté után nyul, de csak össze-
morzsolta és eldobta.

— Mióta engem szeret! — fohászodott
fel a leány. Megnyugvó boldogsággá kezdett
változni a rossz érzése és erősödni kezdett a
bizonyosság a szívében, hogy: Erdemes!

Annyira élt a szemében a hite, hogy az
asszony megrettent tőle, mint egy vereségtől.
Jól esett végigvernie ezen a hiten, hogy vér
sarkedjen az ütések nyomán.

— Most nem az! De az lesz újra! Mert
hozzám tapad minden érzésem! Sokkal jobban,
mint ő hiszi, — talán erősebben, mint magam
is hiszem. S én, — látja kérem, én igazán nem
csak azért kérettem ide, hogy megkínózzam.
Tegnapelőtt láttam Györggyel az utcán, s ne-
kem akkor fájni kezdett a maga tiszta fiatal-
sága. Nézzen ide:

Meghalványult fénykép után nyúl és
Sári elébe tartotta. A tisztaszemű gyermek-
leányban se ki nem sejtette volna ezt az el-
viruláshoz közelgő, de így is pompás idegasz-
sonv.

— Látja, ilyen voltam én, mikor megis-
mertem Györgyöt. Éppen ilyen érintetlen,
ilyen hívő és ilyen szelid, mint maga. És en-
nek a gyermekmagamnak az emléke iratta
meg velem azt a levelet. Rapszódikus dolog,
ugye? Hiszen az előbb a halálát kívántam!
De mindegy, — igazi ez az érzésem is, az is...
Én már csak ilyen vagyok. Nem is így kép-
zeltem el ezt a beszélgetést. Hidegen akartam
figyelmeztetni: Közelebb ne lépjen György-
höz! Távolítsa el egészen magától! Mert én
nem adom! És, ha harcra kerül a sor, én kü-
lönb fegyvereket ismerek, mint maga! Én
visszaveszem, vissza tudom venni! Ha ma
nem, hát holnap! Ha vőlegény korában nem
sikerül, hát sikerül a házasságuk első napja-
ban, vagy az első gyermekük világrajövésé-
nek a napján! De én visszaveszem! Ó az
enyém és én nem adom! Nem! Soha! Senki-
nek!

• A leány iszonyodó lelkén végigperzselték
a szavak. Illatos örömvirágok omlottak ha-
muvá a nyomukon. Hinnie kellett mindazt, a
mit az asszony a múltból és a jövőről mon-

Eljött a reggel

Az éjszaka tovasuhant.

A melegsárga Nap elől

elillant a feketeszárnyu

óriás madár: a sötétség.

Eljött a reggel.

Frissen mosolygó homlokkal

megérkezett, ölembé hullt.

Szeretem őt, erős szép, hatalmas

testvéremet, világító szemű,

csodálatos magam-mérőt.

Az árnyak szétrebbentek,

a denevérek elpihentek,

a mord Közöny is hosszú orral

távozott mellőlem.

Eljött a reggel, csodálatos testvérem,

szeret engem és én szeretem őt.

Megépítjük házunkat

a virághimes nagy mezőn.

Élünk, énekelünk szenvedőn, boldogan

az Ur dicséretében.

Kibédi Sándor.

de! Csak a látott fénykép vigasztalja kissé,
Ha Györgynek ilyen volt az első szerelme,
akkor... Akkor csak ahhoz tért vissza, mi-
kor imta'ált!

Dac éledt benne, — most először, mióta
a szerelmet megismerte. Ez az asszony meg-
rontotta a György életét! Kristályos örömek
helyett lihegő bűnök italát itatta vele. Pedig
György nem azt kívánta tőle! Ő, — nem ezt
akarta! Hiszen még most is, hosszú, keserves
évek után is az első ifjúság vágyott békéje
után eped. Erre célzott, mikor figyelmeztette.
És ez hát a harc a múlttal és jövővel, nem a
szülőkkal folytatott kis huzavona. S neki csak
most, csak mindezt tudva kell igazán György
mellé állania!

Felemelte a fejét és nagyon határozottan
mondta:

— György engem szeret! Öröktől fogva
engem szeretett, — vagy legalább is azt, amit
most én jelentek neki. És nem véletlen az,
hogy reám talált. Most érzem csak, mennyire
szüksége van reám. S én a felesége leszek, —
a felesége leszek, még ha minden úgy jön...
még ha minden úgy történik is, ahogy most
mondta.

Várta az asszony szenvedélyes kitörését,
de most elmaradt. Leroskadott egy zsöllyébe.
Révetegen nézett maga elé. Az arca becsett,
s a festéken átütött az ölmos sápadtsága. Tér-
dén végigfektetett karjai végén görcsösen
kulcsolódtak össze a kezek. Csengéstelen han-
gon beszélt:

— György vagyontalan ember. Maguk is
azok... Kérem, kérem, — én tudok mindent.
Előkelő állás, fényes külső élet, — de befelé
cifra nyomoruság. Hozományra, apanagera
nem számíthat. Csak úgy, mint én sem szá-
míthattam annak idején. Két-három szobás
lakás... Olcsó cseléd... Dolgoznia kell majd!
Sokat és közönséges munkát! Gondolt-e már
erre?!

A leány elmosolyodott. Mindezt elmon-
dta már György, egyre ezt ismételtették a szü-
lei is. És közbe-közbe megcsillogtatták előtte
a gazdag gyáros házassági ajánlatát. De erre
mégis csak egy feleletet adhatott:

— Gondoltam-el? Istenem, az ilyesmire
még gondolni sem szabad! Ha az élet ilyen
viszonyok közé rendelt a szeretetemet által, be-
 kell töltenem a helyemet!

Az asszony feljajdult. A maga választja
jutott eszébe, mikor ugyanez a perspektíva
visszariasztotta a szerelmesétől, s az öregedő
gazdag urhoz kényszerítette. Ő, nem szenved-
tett akkor György! Ő maga tulajdonképpen
nem azért csak a György túlzott lelkiismeret-
essége miatt. Mert csak hosszú, részvétet kel-
tő csábítás után tudta befogni az életébe har-
madiknak. A tiszta leány határozottsága most
előtte mutatta a bűnét. Szívéből elszállt a gyü-
lölet. Megenyhülve vizsgálta a kedves terem-
tést. Milyen egyszerű... Keskeny ujjain gyü-
rűk fehérebb helye, fülcimpájában az üres
függőhely kissé már benőve, — ez a kisleány
már tudatosan neveli magát az igénytelenség-
re... Hiszen ezelőtt híres volt a jólöltözöttsé-

Vérszegények! Sápkórosok!

az oldott vas a leghatásosabb
gyógyszer.

A számok bizonyítanak:

Egy liter ásványvíz az alábbi
mennyiségű oldott vasat tar-
talmazza:

Matildvíz	0.0031 gr.
Siculia	0.0039 „
Bikszádi	0.0109 „
Borszéki főkut	0.0151 „
Répati	0.0454 „
Salutáris	0.0483 „
Előpataki	0.0617 „

Az előpataki víz vezet

Asztali és gyógyvízként tehát csak az
ELŐPATAKI VÍZET használjátok.

géről és finom ékszeréről, amellyel gondoskodó szülei elhalmazták.

Sokszor visszapáncsolt vágy éledt benne: Bárcsak így tett volna ő is! Bár ne rontotta volna meg hazugsággal és piszokkal az életét! Bár dolgozott volna, mint ahogyan ez a leány bizonyosan dolgozni fog! Bár ne aljasította volna le szeretővé a szerelmesét, hanem magasztalta volna fel férjé és apáéval! Igen, igen, — egy gyermek kellett volna az életében! Szép, tiszta gyermek, mint ez a leány! Ilyen jó és okos, ilyen szelíd és erős... Akkor engedhetné őszülni a haját és nem kellene órákat átküzdenie a tükör előtt, halódó fiatalágáért. Hirtelen egy ki tudja, mikor olvastott vers szavai értek élménnyé az értelmében: „Ahogy nőnek az árnyak, ahogy mulnak az esték, Ugy fáj mind jobban, jobban az eljátszott öregség...”

Eljátszott öregség?! Hát az eljátszott fiatalág?! Mert eljátszotta, el. Eladta az utált szatyrférjének. S mikor a testét így beszenyeyezte, ráadásul a lelkét is bepiszkolta. Magához rántotta a becsületesnek indult szerelmét is. És most, mikor az menekülni akar ebből az irtózatossá hajótörésből, most újra vissza akarja rántani a maga eljátszott életének a posványába. Ki akarja fosztani ezt az édes, hívó gyermeket, aki olyan, mint neki kellett volna lennie...

Sári csendesen figyelte az asszony arcán kergetőző indulatokat. Érzékeny lelke szavak nélkül is biztos utánaérzéssel követte: Az első felháborodás után megértés, a megértés után sajnálkozás jött. Szegény asszony!... És szegény, szegény György!

Váratlan részvét lendítette előre a kezét. Jóságosan végigsimított az asszony görcsösen összekulcsolódott, fagyos kezén.

Zokogást fakasztott az érintése. Vergődve fuldoklott az asszony. S mint, aki először beszél szíve szerint, kizuhant belőle eltévesztett életének minden keserősége:

— Ó, hogy szeretett! Hogy őrizte a tisztaságomat magától is! Még az első csókot is az eljegyzésünkre tartogatta! S egyszer, mikor úgy hittem és azt mondtam, hogy eldobok érte minden fényes lehetőséget...

Felállt, de nem engedte el a Sári kezét. Anyásan vont magával. Sokfiókos szekrény kéhez lépett vele. Parányi kulcsa vékony aranyláncon függött a nyakán, — kinyitotta a középső szélesfiókot. Selyempapírosba göngyölt régi módi myrtuszkoszorút rejtegetett ez. Tornyos koronája tulzsfolt. S az elegáns asszony mégis kegyeletlenül remegő kézzel bontogatta róla a selyempapírt. Megsimogatta az esetlen fejéket.

— Ezt hozta egy este, mikor megígérted, hogy hozzámegegyek. Akkor kitűztük az esküvőnk napját is...

Sári csak most fogta fel: Milyen régi és milyen hatalmas érzések kapcsolják ezt az asszonyt az ő szerelmeéhez! S a divatjamult koszoru mindennél világosabban mutatta, a közötte és György között levő nagy korbeltávolságot is. Vajjon a régebbi idők gyermeke áthidalhatja-e az újabb kor gyermekéig az időt?

Az ut nagyobb részét nekem kellett megtennem, — gondolta. S ha ő már nem tud előre lépni, nekem kell visszatérnem hozzá... De egyedül nem hagyhatom! Mert kell, kell, hogy az ő életében is legyen minden áldozatra kész szerelem!

Az asszony halkan suttogott tovább: — Azon a napon esküdtem meg, — de az anyám választottjával. Megesaltam Györgyöt! Kifosztottam Györgyöt! S azon a napon kezdődött meg ez a pokol.

Sári megrémülten nézte az asszonyt. Szá-

ja széle leesett. Szemében kialudt a fény. Öregség lárvázódott az erőszakosan fiatalágot hirdető vonások felébe. S a leány őszinte melegséggel húzódott közelebb hozzá. Az asszony ránézett. Hirtelen rácsavarta a papírt a koszorura. Odanyomta a leány kezébe hogy összeroppedeztek a viaszvirágok. Feltárta az ajtót és lihegve kituszkolta a csodálkozó gyermeket.

— Menj! Fuss innen!... Vidd a koszorut is! Add oda neki! Mondd meg neki, hogy én küldöm vissza! És mondd meg, hogy nem kell félnie tőlem!... Mondd meg, hogy elmegyek... Kitérek az utatokból!... És megpróbálom elcsendesülni... megöregedni... Szépen, igazán...

Sári szomorúan fordult feléje. Az asszony arcán átrángott a türelmetlenség. Topantott.

— Még most is itt vagy? Menj, menekülj hát, nem érte? Menj, míg fel nem ébred bennem a gonosz! Menj, mert ha sokáig látalak, még visszaveszek tőled mindent, amit most odaadtam.

És Sári elindult.

Neléz szívvel indult, mert sajnálkozást hozott el benne. Félve indult, mert erősebb ellenségnek érezte a lemondó asszonyt, a haragra kihívónál.

De ment. Ment, mert elküljete, hogy a maga erejével támogassa az öregedő férfit a becsületes élet felé. Ment, mert hinni akarta, hogy az élete értelme egy megrontott élet megváltása lehet.

Az örök furulya

Fűzfából faragtunk füttyülöket, én is faragtam;

de mivel kiment a hang belőle, hát összerágtam a fogam között. Egy kiscimborám egyszer, hogy belém ütközött, szólt:

meqlásd pajtás, — én olyat faragok, ami örökre szólni fog...

Én a szavakon jót kacagtam, s a füttyös nebulók közt a hallottakat tovább adtam.

Gyerekek, gyerekek valamit sugok; a Ferke olyan füttyülöt farag, ami örökre szólni fog.

A Ferke...? aki sohase tudott füttyülöt faragni;

Ha...ha!... ha!... És mi elkezdünk kacagni,

de olyan nagyot kacagni és olyan gunyosan kacagni...

— A Ferke sirt, de faragott, egy száraz fűzfa darabot; s hol egyikünk szólt, hol a másik; te,

nem annak való az a fadarab; ha mindjárt a bleskád vásik, (ne erőlködj!)

abból bajosan lesz már slp.

De Ferke egyre faragott,

— már három napja faragott: bár sirt s ránk nézett néha-néha, láttuk, — nem érez haragot, amikor kérdeztük gunyolódva: mit csinálsz Ferke? És Ferke szólt szép nyugalommal: gyerekek, Krisztust faragok!...

És mi bámultuk levett kalappal a sirva faragott fűzfa-Jézust, ki mintha szólt vón' — az örök furulya én vagyok.

Fekete Lajos.

(*) Wermescher Róbert fogorvos, Kapu-utca 31 szám alatt rendel naponta kedd és csütörtök délelőtt kivételével. Legmodernebb berendezés. A legkényesebb igények ki lesznek elégítve.

(*) A »Nerva« szanatórium orvosi kezeléssel, öt-hatszori étkezéssel, fürdőkkel stb. teljes ellátást és kezelést nyújt napi 300 (III. o.), 500 (II. o.) és 600 (I. o.) lej fix árak mellett. Gyógyszerek árai külön.

A Matild-víz minden fűszer és esem-
ge díszletben is kapható.

A világhírű

Margitkrém

mindenhol kapható

STRAND SZANATORIUM
Dr. Horváth, volt Mahler Abbázia

Minden kényelemmel berendezett gyógyintézet közvetlen a strandon. Hidegvízfürdő, az összes gyógyfürdők, villanyos kezelések Zander diéták. — Igen mérsékelt árak Kitchin konyha.

6164

Középiskolai, polgári összevont magánvizsgákra és

Érettségire

a legjobb sikerrel készítő GÁLÓCZY tanintézet Budapest, Mária Terézia tér három

CAROL ZOSMER

Berlinben vizsgázott

fogász

BUCUREȘTI, Str. Colței 20.

Rendel: 9-1 és 3-7.

12 LEJEL KIMOSHAT 100 DRB. FEHÉRNEMUT!

anélkül, hogy tényleg szükség volna mosásra, csak azáltal, hogy kifőzi ruháinak színeit.

„LAVSEUL NORA“

szappan-kivonat porunkban. Vegyilaboratóriumok bizonyítványával garantálva, hogy nem támadja meg a szöveteket.

Kapható minden fűszerüzletben!

Nagybani lerakat:

BUCUREȘTI, STRADA MORILOR 24.

Egerek és patkányok

tömeges

kiirtására vegyen

Radikál bakteriumos patkányirtó kiskivonat!

Olcsó és az eredmény biztos. Minden egyes adagért jóllak vállalunk. Hol a hatás elmarad a pénz visszafizetjük. Emberek a háziállatra veszélytelen, hatóanyaga csak az egereket és patkányokat öl meg. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Dr. PUTUREANU-Ioile

mell-gyógyszörp

Jóváhagyta a felső egészségügyi tanács Bukarestben.

A tüdő és légzőszervek megbetegedése ellen

Fertőtlenítő, gyulladás megszüntető, köptető és energikus ellenszere a légzőszervek gyors megbetegedése ellen.

Használható: köhögés, szorvóinálma és bármilyen tüdő-, vagy légzőszervi megbetegedés ellen. Hatásos az indóházra való hajlamosság és vérhígítás, továbbá a csúsz, szárazköhögési rohamok stb. ellen.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban. Érdeklődők forduljanak

P. BESVERHI

vezérképviselőhöz

București, Strada Stirbey Voda 163.

Telefon 380-28. Kivánatra bármilyen felvilágosítást adunk.

SZŐLŐTERMELŐK

ŐRIZKEJTEK UTÁNZATOKTÓL

Bermetezzétek szőlőiteket eredeti készítményekkel

Vermorel Eclair

Ellismerve és bevezetve az egész világon, mint a legjobbak

Állandó raktára a kicsarálható alkalmi részleteknek

Képviselek és koncesszionált letéteményesek egész Románia részére

IPARI-ÉRTÉK

STR. BATRÂNILOR 40 BUCUREȘTI

DEAKY hentesárugyár.

5456

Ghimes-Faget

Szállítok vasuton vagy postán mindenféle I. minőségű hentes-árut a legolcsóbb árban. Kivánatra ingyen árjegyzéket küldök.

Csináljon próba rendelést.

SZÉKREKEDÉS NÉL

a CHATEL GUYON-i természetes sókból készült

MIRATON PASZTILLÁK

fájdalom nélkül könnyebbítik meg a belek működését.

Újból érdeklődik a külföldi tőke az észak-erdélyi fémhányak iránt

Most már csak a végleges stabilizáció késlekedése áll útjában a nagybányavidéki bányászat feléledésének

NAGYBÁNYA. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A stabilizáció sürgős szükségességét csak akkor érti meg igazán az ember, ha ezt a kérdést a közgazdasági élet gyakorlati és mindennapi igényeinek köréből nézi, ha a mai kintlévős állapotokat összehasonlítja ama széles lehetőségekkel, amelyeket a valuta formálisan is szabályszerű megszüntetése nyitna.

Az itteni bányavidéken tekintélyes külföldi tőke-vállalkozások voltak működésben már a háború előtt is, amikor pedig távolról sem ismerték azt a pénzügyi katasztrófát, amely most az iparokat halálra fojtogatja. Nagy-, Felső- és Kapnikbányán egyidejűleg több francia és angol társaság bányászkodott jelentékeny tőkebefektetésekkel a környéken ezernél jóval több munkást foglalkoztatott. Kapnikbányán egy egész új bányatelepet teremtettek az angolok.

A háború persze klütte az áldásos idegen tőkét, amely nagyban hozzájárult a vidék gazdasági boldogulásához, a külföldi érdeklődés azonban rögtön felébredt ismét, míhelyt elmúlt az Imperium-változás kezdeti zavarai. Egy számottevő francia bányatársulat, a Compagnie Minière Franco-Transylvanienne, amely a híres Comité des Forges érdekkörébe tartozik, nagy ambícióval indította meg üzemét s ugyanekkor más külföldi érdekeletségek is igyekeztek megvetni itt a lábukat. A liberális politika egocentrizmusa azonban hamarosan elijesztette őket s így ma már csak az említett francia társulat működik a legnagyobb nehézségek közepette még annak utána is, hogy belföldi érdeklődést vont be. Ennek a vállalatnak

már kerek három éve áll fenn egy négy és fél millió lejes követelése az állammal szemben anélkül, hogy reménye lehetne ennek kifizetésére.

Szinte lelthatatlan az a lezárás, amelyet a külföldi tőke távolmaradása az egész vidéken

előidézt. Kapnik- és Felsőbánya félig-meddig kihalt s a saját eszközökkel folytatott magánbányászat még tengetni is alig képes életét. Maguk az állami bányák is csak kintlónak a befektetések hiánya következtében.

Most aztán az a körülmény, hogy a kormány végre rálépett a stabilizáció útjára, újból felkeltette a külföldi tőke érdeklődését az itteni bányák ércel iránt. Egyes magánbányászok máris érintkezésben állnak külföldiekkel, akik a végleges stabilizáció bekövetkezése után rögtön készek együttműködni és önállóan vállalkozni is a vidékbeli bányáparban.

Jellemző ezt illetőleg az, hogy a napokban az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium felhatalmazásával két külföldi mérnök tanulmányozta az összes állami bányákat: egyikük, Fischbacher francia, másikuk pedig, W. S. Holloway angol tőkecsoportok megbízásából, ami arra vall, hogy az állami bányák kommercializálásának már régebben felvetődött terve most konkrétabb fázisába kezd jutni. A két külföldi mérnök itteni vizsgálódásának célját illetően ugyan sem tőlük, sem a bányagazgatóságtól nem sikerült felvilágosítást kapni, de egészen közelfekvő a feltevés, hogy a dolog az állami bányáknak a stabilizáció kapcsán való bérbeadásával áll összefüggésben.

De bármiről van is szó, kétségtelen, hogy a külföldi tőke ismét élénken érdeklődik bányáparunk iránt s hogy visszatérésének most már nem is annyira a bányatörvény gáncsal, mint a stabilizáció befejezetlensége állnak az útjában. Komolyan lehet remélni, hogy — amennyiben ez az akadály is rövidesen elhárul — a vidék aranyban, ezüstben, rézben, ólomban és az utabban igen keresetté vált pirítben gazdag bányászata ismét fellendül és vérkeringése felgyorsul. Az állami bányák konceszionálását és általában a külföldi tőke térfoglalását csak üdvözlendő a környék lakossága, amely rendkívül szívesen a bányápar jelenlegi stagnálása következtében

GYERMEKVIILÁG

Rovatvezető: Sándor bácsi

A játékpuska

Igaz mesét mesélek most... Szól pedig egy kereskedőről, aki kintin üzletember volt, de ezenkívül egyike a legjátékonyabb embereknek. Az említett tulajdonságok pedig már gyermekkorában meg voltak benne: hogyan miként, hát erről szól a mese.

Most halt meg Párisban egy Cognac nevű ember, nevezetesen férfit — tulajdonosa a világ egyik legnagyobb áruházának. Egészen szegény emberből lett gazdaggá és miközben szerezte a pénzt, osztotta is. Nagy ügyességgel sok pénzt szerzett s nagy szeretettel sok pénzt adott azoknak, akik rászorultak. Mindig jótékony volt és most, hogy örökre elment a földről, sok-sok millió frankot hagyott jótékony célra.

Kitűnő kereskedő volt és egyúttal a legjobb szívű adakozó.

Már gyermekkorában is...

Igen, igen, alábbi kedves és érdekes dolog történt vele, — gyermekkorában:

Mint gyermek vidéken lakott szüleiivel, Páris közelében. Szegények voltak s bizony a ficska vitlán kaphatott játékot. Pedig különösen fájta a foga egy játékpuskára. De mondom, szegények voltak s jó hosszú időbe tellett, amíg vágyai valóra válhattak. No, de ami mulik, nem késik és atyja egyszer, a mikor be ment Párisba, játékpuskával tért onnan haza. Parádés puskát volt. éppen két frankba került. Jaj, de örült a gyerek.

S fogta a puskát, ment vele nyomban, hogy eldicsekedik a pajtásoknak.

Ki tudja, merre járhatott, kelhetett, elég az hozzá, amikor megint előkerült — nem volt meg a puská. Az új játékpuska... A várva várt...

Volt nagy csodálkozás.

— Hát a puskát? — kérdezte édesapja.

— Az bizony már nincs meg — mondotta a gyermek, de semmiképp sem ijedten. Inkább mosolygott.

— Nincsen meg? Ejnye, te rossz gyermek hát hová tetted?

A ficska kibökte:

— Eladtam!

— Eladtad? Alig hogy pár órája hoztam, s máris eladtad? Hallod-e ez már igazán rossz szaság!

— Dehogyan rossz szaság, — mosolygott tovább a gyerek — két és fél frankot kaptam érte, pedig kettőbe került. Persze, hogy eladtam, majd hoz nekem az édesapám másikat a két frankért, ha megint Párisba megy.

— És a fél frank?

— Nos, azt meg... odaadtam... egy öreg koldusnak.

Jóesztű kereskedő és jószívű ember volt ez az áruházas már — gyermekkorában, ugye? Ezt mondta el ez a történet, ahogy az elején jeleztük is... Igaz mese, kedves, érdekes és megható.

Sándor bácsi postája

Elekes S. Bár tizenhét éves vagy, azért szívesen olvasod a gyermekvilágot. Leveledből látom, hogy aranyos, üde lelkű nagy gyermek vagy és szívesen venném, ha gyakran felkeresnél leveleiddel. Ebből az egy novellából nem tudok itélni, szeretném látni, többi írásaidat is. Írj részletesen, mivel töltöd napjaidat. Laci ká. A fényképet s a rajzot megkaptam. Köszönöm. A házatok, amit lerajzoltál, nagyon kedves lehet, kár, hogy úgy elmosódott az uton, hogy a fekete szénfoltokból csupán a teraszt lehetett kivenni. Pityu. Már be is tanultad a verseket abból, a könyvből, amit a multikori rejtvénypályázaton nyertél. Ugyes legény vagy. Csibike. Te még nem tudsz írni, s a Tibi ir helyetted. Rendben van Csibikém. Amiért csak négy éves vagy, besorozlak hadseregembe, ahol te vagy eddig a legfiatalabb katonája Sándor bácsinak.

Erősítő bor (vin tonic)

Ajánlja és rendeli Románia minden orvosi szaktekintélye.

16 éve használják a legjobb sikerrel!

Engedélyezte a Legfelsőbb Egészségügyi Tanács, 41.962 számú, 1909. október 24. keletti átirattal

ÉLET - ERŐ - EGÉSZSÉG

Általános testi gyengeség, vérszegénység és ennek következményei ellen.

A vérszegénység veszedelmes következményei. A vérszegénységtől az idegességig és tudóvészig csak egy lépés van. A foszfor és organizmus arzén szerepe.

A Kolla-dió és Kinn-kivonat edző és erősítő hatása.

2847

A vérszegénység és annak következményei különféle módon mutatkoznak.

A legközönségesebb tünetek: teljes hiánya a frissesség és erő érzésének, különösen reggel, általános gyengeség, a test, a látás és az emlékező tehetőség elgyengülése, sárga arc, beesett szemek, fáradtság, rejtés, láb- és vesefájdalmak, szédülés, bizonytalan járás, rossz alvás, állandó hűlés és torokfájás — erélytelenség és buskomorság.

Ilyenkor segíteni kell a természetnek és vissza kell adni a testnek régi erejét, rendszeres szabályozott életmód, valamint a hiányzó anyagok mesterséges uton való szállítását. Ezek: a foszfor és kolloid-alakú organikus arzén, amelyet a Kolla-dió névű és a három kinn-fajta tartalmaz. Régi praxisom alatt, sok különböző erősítő szer kipróbálásával, a legjobb eredményeket az ismert Vin tonic (erősítő bor), Const. Chihescu bukaresti gyógyszerész-vegyész gyármányával értem el. Ennek a bornak, amelyet joggal életelixirnek nevez-

nek, naponta kétszer (étkezés előtt egy-egy pohárkával) már 10 nap múlva bámulatos eredményt mutat. A vörös vörsejtek feltűnően megszaporodnak, a test organikus foszfortartalma megnagyobbodik, a testben lévő mérgek eltűnnek, feltűnő erőszaporodás áll be, az arc egészséges piros színt kap; az élet és munkaképző megszaporodik.

Teljesen érnék nélkül mindenkinél, fiatalnak, öregnek, egészségesnek és különösen betegnek ajánlom, hogy a sok mérges erősítőszer helyett, ezt az ártatlan és ideális erősítő szert használják, amely visszaadja erejüket, fiatalosságukat és egészségüket.

Általánosan ajánlom, hogy gyenge és vérszegény a tanulás által kimerült gyermekeknek, ezt a csodás erősítő szert adják.

A Csihescu-féle erősítő bor használatát a Legfelsőbb Egészségügyi Tanács engedélyezte. 1907. október 24-iki 41909 sz. engedélyével.

Dr. Iz.

Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

„DIVA“

Az elegáns hölgy selyemharisnyája

tartós * mosható * olcsó

Figyeljen pontosan a védjegyre

„DIVA“

2850

Románul tanuló,

vagy tanulni szándékozó csak a Dr. Dávid György-féle román nyelv tan, valamint a hozzávaló nagy szót fogadják el, mert ezek segítségével lehet a legjobban, legkönnyebben és a leggyorsabban megtanulni románul. Kaphatók minden könyvkereskedésben. Kiadta a Brassói Lapok Könyvosztálya

Trélás apróságok

Vagy-vagy. IV. Henrik francia király vadászatról jövőn, egy fa alatt pipázó parasztot pillantott meg. Megkérdezi tőle, hogy mit vár. A szegény ember, aki nem ismerte, így szól:

— A királyt várom, mert úgy tudom, erre kell jönnie.

Henrik mosolyogva mondá a parasztnak: — Úlj mögém a lovamra és én majd megmutatom neked a királyt.

A szegény ember fölszáll a lóra és egyszerre huzogatni kezdi a király kabátját:

— Ugyan mondd meg, hogyan fogom megismerni a királyt annyi tiszt között?

— Sohse törd a fejed azon! Az, akinek fején marad a kalap, míg a többi mind leveszi az a király.

Mikor mind odaértek, ahol az urak vártak, a királyra, Henrik hátrafordult, és így szólt:

— No, megismerted a királyt? 2

— Hát én amondó vagyok, hogy vagy te vagy a király, vagy én vagyok, mert csak ketőnknek van kalap a fején.

★

Jó felelet. Sokratesz híres görög szónok volt. Amikor egyszer a szónoklás művészetére tanítja éppen tanítványait, egy híres fecsegő toppan be hozzá és így szól:

— Szeretném, ha engem is megtanítaná a beszélés művészetére. Mit fizessek, hogy tanítványaid közé fogadj?

Midőn Szokratesz kétszer annyit kért tőle, mint mástól és a fecsegő csodálkozva kérdezte hogy miért, a híres szónok így felelt:

— Kétszeres díjat kérek tőled, mert két-félre kell, hogy megtanítsalak: először arra, hogy hallgatni tanulj; másodszer arra, hogy beszélni tanulj.

Eladó:

35/40 HP gőzgép lépcsősrostéllal és egy kavics osztályozó henger.

Cím 5889 szám alatt a kiadóban.

Dollar
BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

TURDA, Piata M. Viteazul No. 33.

Felvesz kölcsönösségen alapuló biztosításokat halálesetre

Lej 100.000.— erejéig

18—79 éves korhatárig orvosi vizsgálat nélkül, csekély tagsági díj mellett (1000 lej tagsági díj, 100 lej hozzájárulás, 1400 tagból álló csoport.) ::

Mielőtt biztosítást kötne, érdeklődjön társaságunk erkölcsi és anyagi garanciájáról.

Brassói vezérképviselőnk:

E. SCHWARTZ, Str. Lungă Nr. 66.

Megbízható ÜGYNÖKÖKET magas jutalékra és fixre felveszünk.

Autóhűtőkben, radiátorokban

BOKIS neve márka

Utónnan készít és szakemberrel javít garancia mellett a leg-
rövidebb idő alatt. specialisan berendezett hűtőüzemében
Brassó, Hosszu-u. 14 sz.
Kérem a címre figyelni! 2697

NYÁRI EGYETEM

DEBRECENBEN

július 1—31-ig.

Részt vehet korra, nemre, előképzettségre való tekintet nélkül mindenki.

Aktuális és általános tudományos problémák előadása és megvitatása. Nyelvleckék. Sport.

Külföldiek, ha június 1-ig jelentkeznek, tandíjat nem fizetnek. Teljes ellátás és lakás 120—140 pengő.

Vizum és vasúti kedvezmény.

Idegenek részére külön idegen nyelvű előadások.

Felvilágosítást nyújt, prospektust küld a Titkárság: DEBRECEN, Arany János-u. 1. I.

6519

A bevált
permetezőszer

NOSPRASEN

szőlőtermelésben

peronospora, szőlőmoly és ilonca;

gyümölcs-termelésben

uscicladium és a hernyók

egyszeri leküzdésére

már a kártékony rovarok első fellépésekor készenlétben legyen.

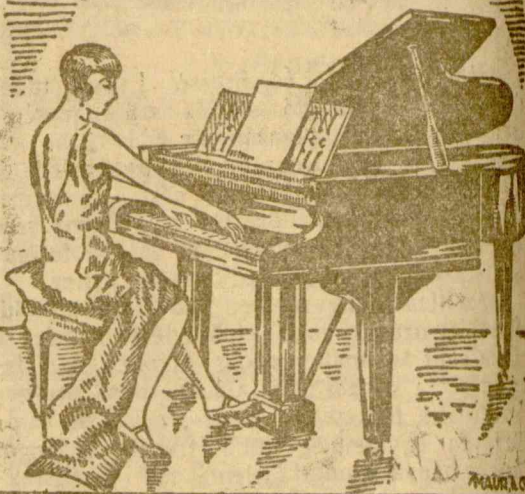
Kapható az Erdélyi Szász Gardasági Egyesület, valamint a Barcasági egyesület valamennyi árucsernőjében és géposztályában, C. Knopf Braşov, Arucasarnok Bistriţa, Albert Bock Brad, Josef Baumann Sebes-Alba, Peter Sili Cisnădie (Holtan) és Droguerie Fekete Târgu-Mureş.

„ROMANIL” S.A.

TIMIŞOARA.

2905

Zongoravétel bizalom dolga

A LAUBERGER és GLOSS

zongorák elsőrangú és világhírnévűek örvendenek. Kényelmes havi részletek. — Raktár Nagyrománia részére
Bucureşti, Calea Victoriei 77.

A régi és közismert

„IDEAL” kávé
lerakat.

D. DANIELIAN

Királyi udvari szállító

Bucureşti, Strada Carol 37.

Telefon 47/70.

Fiók: Str. Sf. Nicolae Şelari 5.

(Lipszáni mellett) Telefon 15/83.

Az egyetlen üzlet, ahol nagyban áron a legjobb minőségű kávé kapható.

Bánáti közép-malom keres azonnali belépőre

szakképzett gépészt,

aki esztorgamunkában és villanyzerelésben járatos, autók javítására, Lenz féltáblái gépeknél működőképes előnyben részesülnek. — Ajánlatok!

Malomgépész Rbt. 1374

Jeligére Rudolf Mosse S. A. hirdetői iroda
Timişoara I. címre
küldendő

Lakatosok,
asztalosok
figyelmébe!

Képviseletnek Brassó megyére kizárólagosan
Varga János
munkatárs cég biztatott meg, ahol minden felzár-
relés raktáron kapható.
BRASSÓ, Széna János-utca 17.

AUTOMOBILOK

új és használt, bármilyen védjeggyel
állandó nagy választékban.

Vétel - Eladás - Csere

A közismert amerikai 6 hengeres, 4
kerékfűkes, 2000 kgr. teherbírásu

„REO”

teherautók vezérképviselője.

„GIRONI” autógazás, Bucureşti

Str. Grigore Alexandrescu 59.

2498

NYILVÁNVALÓ.

hogy minden komoly ember, komoly biztosító társaságnál biztosítja magát.

„ROMANIA” Általános Biztosító Társaság székhelye: București, Str. Doamnei (Paris) 27.

Angol-amerikai pénzesoportnál viszontbiztosítva, a melynek tőkéje kb. 20.000.000.000 (Husz milliárd) lej.

A szokásos biztosításokon kívül kölcsönös biztosításokat köt **házaság, halál, vagy házépítés** esetére.

A társaság általános biztosítási feltételeiből tisztán kitűnik, hogy a feltételek kulánssága folytán, a legkomolyabb kölcsönös biztosító társaság.

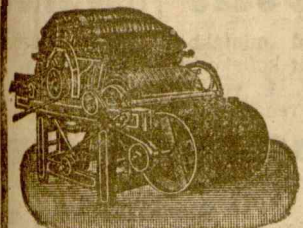
Saját érdeke tehát, hogy — mielőtt érdekelt ügynökök rábeszélésének engedne — a „Romania” Societate de Asigurare București, Str. Doamnei 27 prospektusait kérje.

Kérjen tehát még ma prospektusokat, melyeket a többi biztosító társaság prospektusaival összehasonlítva, meg fog győződni róla, hogy óvatos embernek, kinek saját érdeke fontos, csakis a „Romania” társaságnál érdemes biztosítani.

Gyapjufésülőgépeket

légkelet erő- és kézi hajtásra

raktárról
szállítunk!

Egy komplett
cséplő-
garnitúra

8 lóerős motorral Lei 215.000.— három évi
részletfizetésre. — Ajánlatokat és ismertetőket
ingyen küldünk bárkinek.

And. Rieger Gépgyárak R. T.
Sibiu-Nagyszeben. 2787

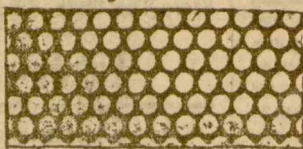

Mint a régió potahőre,
Hecoval ragyog cipője
fénye.

Gyártják:

HECO
HEITZ & THEIL,
SIBIU.
2700

KISS, lemezlyukasztógyár, Arad

KÉPVISELŐ:
RUDOLF SCHENK
ARAD
Telegr. SCHRAUBENHOF
TELEFON: 95.

Kerttulajdonosoknak

kerti padokat, padlábakat öntöttvasból,
kézi fecskendőket és pumpákat, tömlő-
ket, tömlőkereteket, ponyvákat szállít

JUL. TEUTSCH
műszaki üzlete 2541

BRASSO, Kapu-utca 33.

Garantált háromszáz éves kitűnő hangzásu
mester-gordonka

eladó. Ulbrich, Sibiu, Schneidmühlgasse 17.
6514

Épületfa olcsón eladó. Cérna-u. 2, Jancsó. 6506

W. D. „HANOMAG”

28—32 lóerős traktor benzin, petroleum és nyersolajüzemre
Bosch magnesyújtással, beépített regulátorral és szij-
tárcsával. — **Eredeti**

M.A.V. gólyóscsapágyas

cséplőgéppel lóherrefejtő készülékek hosszule-
járati fizetési feltételek mellett kaphatók azonnali szállításra

„INDUSTRIA”

Kereskedelmi- és Ipari R. T.

TIMIȘOARA IV., Str. I. C. Brătianu 3. (Uri-utca)
Táviratok: **Industria**. Telefon 9-14- 222

Árjegyzék
ingyen és
bérmentve!

A szív legmélyebb fájdalommal tudatjuk úgy
a magunk valamint az összes rokonság nevében,
hogy a forón szerető gyermek, testvér, sógor és
rokon

Oláh József

kereskedő

28 éves korában május 8-án a Segesvári szanato-
riumban hosszú szenvedés után elhunyt.

Drága halottunk hült tetemét május 10-én
helyeztük Segesváron örök nyugalomra.

Lelki ádvéért az engesztelő szentmise ál-
dozatot Brassóban május 13-én reggel 7 órakor
fogjuk a róm. kath. plebánia templomban az Égek
Urának bemutatni.

**Gyógyulást keresett és örök
pihenést talált.**

Oláh Jánosné

édesanyja,

Oláh János és Mária

testvérei.

Dobra Dénes

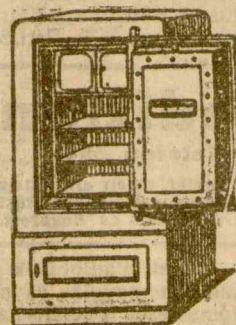
sógora.

Vas-, réz- és harangöntőde

Bármilyen megrendeléseit — elsőrendű kivitel-
ben — előnyös feltételek mellett, azonnal szállít

Negri & Comp.

Dicioșanmartin (Tárnava Mică.) 2448

Moess
Gusztáv

penzszekrénygyár

Sibiu-Nagyszeben

Str. Tribunei 3.

Képviselet és lerakat:

Jul. Teutsch Brassó, Kapu-u. 33. 3289

Cséplőgép, kazal, sátor és vizmentes
ponyvák, gabonaszák, tömlő gyári lerakat
Spitzer Izraelnél Oradea (Nagyvárad)

Mindennemű kárpitos kellékekben
nagy raktár! 2939

Gyógyulási téren forradalmat idéz elő

LIPPAFÜRED

RÁDIUM-AKTIVITÁSÚ

szénsavas, vasas ásványforrásai, különö-
sen: szivbajoknál, érlemezesezés, ideg-
betegrendszer, vérszegénység, női szer-
vi bajok rendetlen vérzés, méhgyulla-
dás, stb. — Legideálisabb gyógy- és
nyaralóhely. Kérjen díjtalan prospektust.

LIPPAFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA, LIPOVA. 3947

Világ-
márkás **zongorát** bizalom-
mal

legolcsóbban a világhírű

Sternberg cég

ORADEA,

Bul. Reg. Ferdinand 14. lerakatában vásárolhat.

5 évi jótállás!

Részletre is!

A HERZ-féle kölcsonkönyvtár

legújabb könyvujdonság
beszerzései:

Galsworthy: Forsyt Saga
Hutchinson: Asszony, aki pénzt li
Mauriac: A méregkeverő
Maurois: Disraeli élete
Ostenso: Szállnak a vadludak
Pekár Gyula: Az ezüsti homlokú vándor
Rosny J. H.: Fekete ország
Thurston: Charmeuse
Wolff: A játékos

Előfizetési díj havonta Lei 80"—

A Brassói Lapok elő-

fizetőinek 50% engedmény!

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy sor 2000 l. - Hosszabb betűvel 12 l. - Aláírás 1000 l. - Legkisebb apróhirdetés ára 60 l.

Ugyanazon szövegű apróhirdetés többszöri feladása esetén minden harmadik felvétel után egy ingyen-megjelenést adunk. Hirdetési díjak előre fizetendők. - Csak választékosan és felelősen kell hirdetni.

Minden előfizetőnek, aki az előfizetési díjjal nem rendelkezik, mindaddig, amíg előfizetése tart, havonként egy tíz-szavas apróhirdetést teljesen ingyen közölünk a Brassói Lapokban. Aki valamely hónapban az ingyen hirdetésre szóló jogát nem veszi igénybe, az a következő hónapokban az elmulasztott jogát visszamenőleg ezt a jogát már elvesztette. Ezzel szemben azonban joga van minden előfizetőnek későbbi, ezután következő hónapokra szóló jogát előre igénybevenni, még pedig annyi hónapra, ahány hónapra az előfizetési díjat ténylegesen előre befizette.

Vétel — eladás

Szivógázmotorok fatűzeléssel, nyersolaj, benzínmotorok, cséplőgarnitúrák, cséplőszekrények Fordson tractorok, malmok, kombinált gabonatisztítók, legújabb sikszitákat minden nagyságban, nagyon kedvező feltételekkel szállít Friedrich Testvérek Femesvár. 2934

Eladó Gyergyószentmiklóson Szárhegy-ut 7. Csörgő Vendélnet Boco-nádikaptárak, kasok, arcvédők, müllép. E 927

Vas-cukrász-kemence, szekrény márvány lappal, kézi szeker eladó. Frank Fekete-utca 12 sz. E 928

Egy finom ebédő és hálószoba atkötözés végett olcsón eladó. Tejerling. asztalos, Kapu utca 33 sz. E 971

Egy jóforgalmu üzlet-helyiség korcsmajoggal a falu legforgalmasabb helyén telekkel együtt eladó. Cim a Brassói Lapoknál. 6187

Regi bélyegeimet olcsón eladom. Szekely György Sibiu, Caimen Sylva 21.

Eladó egy háromlábú Hofherr és Schrantz-féle lóherelfűző, majdnem új és egy gőzgarnitúra szintén Hofherr, ötsz száma-kazalozóval együtt Nika József Köhalom, Háromszékmegye, u. p. Reti. 6499

Auto-Spedition

Kórház-utca 66. Telefon 454.

Első Brassói Teher szállítási Vállalat, amely elvállal az ország minden részében bármily mennyiségű szállítást garancia mellett. Állandó járat Brassó és Bukarest.

Erdő, legjobb tölgy és bükk, 352 hold területen ebből 32 hold kaszáló, 20 km. távolságra, országút, legközelebbi C. F. R. állomáshoz, fővonalon, földtulajdonnal együtt eladó. Felvilágosításokat nyújt M. Manole, Predeal. 6053

Juh kaskavál, székelő-uró és olvasztott vaj bármilyen feltételekben kapható. Barra Sándor Meresti, jud. Odorheiu. E 934

Óriási Gladiolusok gumóit csomagolva és portómentesen 4 lejért szállítja báró Blombergné Umeni-Salagiu. E 1001

Három házhely egyben, vagy külön-külön eladó. Kósa, Kapu-u 49. E 1011

Eladó ház kerttel esetleg üzlettel. Cim a kiadóban. E 1024

Eladó: Egy kis család ház. Cim: După-Iniște 11

Jégszekrények és söraparátok

mészárosok, vendéglősök és háztartások részére Kertész, Targu-Mures, Piața Calvin No. 3. Telefonszám: 3-14. — Arjegyék bérmentve. 2889-3

Vendéglőt, bodegát, vagy kantint átvételre keres fiatal házaspár. Házaspár 1022 jellegre a kiadóba.

Fűrőgép, 2 drb. satu. eladó. Özv. Győrfai Antalénál, Toplicza-Ciuc. 6511

Fehér hálószoba, egy fehér konyhabutor és egy új Singer varrógép azonnal eladó. Dr. Schnell-u. 12, Jancsi-rét. E 1025

Jókarban levő, 1000 m/m Hofherr-Schranitz cséplőgarnitúra eladó Teutsch Janosnál, Aldoboly. 6502

Megrendelés után kész hajlított kerék talppal ugyanannyiba kerül, mint darabossal. Ugyancsak kettős hajlított talpak is kaphatók Precup kerékgyártónál, Cheseu (Érkeserű). 6477

FIGYELEM!

Hosszu-utca 14. szám alatt hegesztő műhelyt nyitottam, ahol a legspeciálisabb hegesztések eszközölköttek, u. m.: autóblokkok, alumínium-karterek, motorfejek, főtengely hegesztése. Kazán-hegesztésnél a legmesszebbmenő garanciát vállalom. — Szíves pártfogást kér:

KRISAN

hegesztő-mester.

6074

Nagy jégszekrény, nagy szalonfűtő, 5 márványasztal, eladó. Fekete u. 8. 6515

Szép fekete zongora elutazás miatt olcsón eladó. Cim E 1031 alatt a kiadóban. E 1031

Megvételre keresetek jókarban levő nagy tükrösszekrény és toaletasztal. Ajánlatok a kiadók hivatalba kéretnek.

POLOSKA-IRTO SZER

Biztos hatás. Vevője 25 lej és posta. Kap. 10 Dameter gyógyszerárban Cluj, Col. Hojilor 2.

Számhiány végett maradék cipők olcsó elárúsítása Nagy Ferenc cipőüzletében, Kapu utca 25. 1030

Telek olcsón eladó Kocsis fűrészgár közelében. Bővebbet Zongornál. Szentpéteri-ut 15. E 1029

Allást nyerhet

Bukaresttől 12 km. távolságra levő nagy gyümölcsös, szőlő és veteménygazdasághoz egy ügyes, minden szakmában jártas lehetőleg házasság, gyermektelen ifjú pár keresetlik. Ugyanott egy ügyes, megbízható virágkertész felvetetik. Hosszu évekről szóló jó bizonyítványok elengedhetetlenek. Belépés lehetőleg azonnal. Ajánlatok bizonyítványok csatolva és fizetési igények megjelölésével București, Casața Postală No. 300 címzendők. 6507

Készítő, tanult lakatos, 12 h.p. Dieselmotorhoz keresetlik, aki villanyvilágításra is ért. Munkaidő reggel 8-tól este 11-ig. Fizetés 5000 lej, lakás, fűtés és világítás. Ajánlatok Fabrica de Căramidă „Schmidt”, Colentina, București címre kéretnek. 6510

Kereskedőseged keresetlik helybéli piacra. Cim E 1027, a kiadók hivatalban.

Két ügyes szőld lányt keres Nádpaták fürdőkezelőse 40 szoba rendbentartására 1000 lej fizetés, külön százalék. — Azonkívül keres egy jártas, szerényigényű gépészt. Weber Márton fürdőberlő, Fogaras. 6518

Helyi ügynököt keresünk minden városban cégnyomások csomagoló szallag eladásra. „Favorit”, Brassó. 6517

Garagemester, megbízható, józanéletű, nős szakember azonnali belépésre felvetetik. A román, magyar és német nyelvek tudása megkívánatik, személyes jelentkezés csakis délelőtt Rapid Garageban, Uzdoda-u. 9. 6500

Egy kiszolgáló leány román, magyar, német nyelvismerettel felvetetik. Restaurant la Sfat, főtér. E 1031

Suche deutsche Bonne zu dreijährigem Mädchen. Kleia Textilház, Satumare

Lakás

Keresek belvároshoz közel fekvő két vagy három szobás modern lakást augusztus- október közötti beköltözésre. Ajánlatokat „Évber előre” jellegre kérek kiadók hivatalba. E 1010

2-3 szobás irodahelyiséget keresünk. „Favorit”, Vár u. 16. 6518

Levelezés

Intelligens fiatal urú szórakozás céljából előkező intelligens 35-43 éves gavalér urak ismeretséget keresi. „Discretio” jellegre. E 1023

Jómegjelenésű fiatalember magányos urhőgy ismeretséget keresi. „Tavas” jellegre. 6516

NANOMETER
és mindenféle mérőműszert készítő, javító vállalat

GASPAR műszertész Árt.
Str. Horia 1 (V. Szecseny-utca)

Javítás végett beküldött műszereket állami hivatalosítással előtérbe rövid idő alatt visszaküldöm

Telefon: 315 47.

Vegyes

Gyermekekkel iparos-család örökbe fogadna 12-14 éves egészséges leányt. Cim a kiadók hivatalban. 6460

Viola mernő és Moll műépítész kolozsvári cég építési kirendeltsége Brassó, Vasut-u. 76, tervezési és vállalkozási feladatokat Brassov II. Casața postală címre kéri. 6505

Jó házikoszt kapható, Cim E. 1026 alatt a kiadóban.

Özletteliség esetlegének Hosszu-utca, azonnalra kiadó, E. kezni ugyanott. E.

1 000,000 lej vagy annál kevesebbért keresetlik egy brassói bevezetett üzlethez tés végett. „Aranyb” 6503. jellegre a kiadók

Nádpaták jód és szulfid egész újonnan rendezve napi panaszokba, villanyvilágítás, három étkezes éttermet 140 lej.

Kellemetlen hajszálak kiirtása

ránok, szeplők, pattanások, radikális arc-hámlasztás, masszázs, összes szépségápolási szakszerű kezelése. — Olcsó bérlet.

„Stella” kozmetikai intézet, Kapu-u. 44

Naptár 1929.

Gyönyörű mintákban gazdag reklámnaptár-kollekciókat személyesen fogjuk i. t. vevőknek bemutatni. Kérjük a rendelés szíves fenntartását.

MAX MOLNÁR & COMP.

napár-vállalat
ARAD

Értesítés.

Tisztelettel értesítem a n. ö. közönséget, hogy a régi jó hírnévnek örvendő

No. 5. vendéglő

vezetését átvettém s azt újonnan átalakítva, Hosszu-utca 18. szám alatt folyó évi május 12-én, szombaton megnyitom.

Elsőrendű konyha, fajtiszta küküllőmenti borok, frissen csapolt hordosörök. Figyelmese, előzékeny kiszolgálás.

Szíves pártfogást és támogatást kér

Hatvany Károlyné
a Kletter-pince volt vezetője.

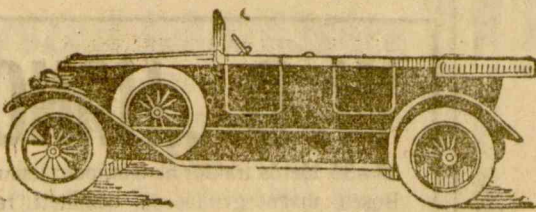
6455

„VICTORIA”

autóhűtő készítő műhely Brassóban
Katonakórház-u. 4.

LAKÁST KERES

Keresek
összele beköltözhető
két szobás, fürdőszobás,
modern, szép lakást.
Cim a kiadóban.

FIAT

509 Mod
520 Mod

az idei MONTE CARLOI csillagverseny győztese.

legújabb 6 hengeres, ötüléses turakocsi.

Képviselet Brassó, Fogaras, Nagy- és Kisküküllő, Maros, Udvarhely, Csik- és Háromszékmegye részére:

SCHIEL Testvérek R. T., Brassó.